

robbedoes

EEN EXTRANUMMER
WAAR MUZIEK IN ZIT!

700 BLADZUIDEN

11 COMPLETE VERHALEN
EN
4 NIEUWE
VERVOLGVORHALEN

+
EEN
45 TOEREN PLAAT!

WANT DE SMURF, SMURF, SMURF...
SMURFT VAN SMURF, SMURF, SMURF...
VAN JE EËN TWEE SMURF, SMURF...
VAN JE DRIE SMURF...

Psyco - GERON - F. Walther

robbedoes

**EEN EXTRANUMMER
WAAR MUZIEK IN ZIT!**

100 BLADZIJDEN

**11 COMPLETE VERHALEN
EN
4 NIEUWE
VERVOLGVERHALEN**

**+
EEN
45 TOEREN PLAAT!**

SMURF. SMURF.
SMURF. SMURF.
SMURF. SMURF.
SMURF. SMURF.

PLANT 'N KNOL

Jon Hermans (16 jaar) Hoboken

In deze rubriek krijgen alle Robbedoeslezers een kans om eigen werk te laten publiceren: korte verhaaltjes (liefst niet meer dan 250 woorden — je laat de anderen toch ook eens aan het woord komen, niet?), verhalen en tekeningen (toch liever helemaal eigen tekeningen dan nagetekende figuren...). Vergeet niet je naam, leeftijd en woonplaats er bij te zetten. Tekeningen op wit, ongelijnd papier, in zwarte (liefst oostindische) inkt. De tekeningen mogen NIET GEKLEURD zijn. Maak je stripjes en cartoons niet te lang, en met duidelijke teksten. Inzenden aan "Plant 'n Knol", Redactie Robbedoes, Livornostraat 97, 1050 Brussel.

A3

HOE ZIT DAT MET DIE PRIJS?

Je weet het, want je hebt onze aankondigingen al gelezen: deze week krijg je dan weer zo'n spetterend extra-nummer, zoals je dat alleen van Robbedoes kunt verwachten. ONDER EEN FANTASTISCHE OMSLAG LIEFST HONDERD BLADZIJDEN GAGS, HUMOR, AVONTUREN EN VERMAAK.

Een nummer dus waar je twee keer zoveel in vindt als in de andere nummers.

Mèer zelfs. Want in dat extra-gedeelte staat er geen enkele advertentie, iets wat voor onze uitgeverij, dat kun je

wel denken, helemaal geen goede zaak is. Ook diegenen die een hekel hebben aan die reclame, zien wel in dat advertenties een onmisbare bron van inkomsten zijn voor een goed blad met een dure inhoud, dat niet onbereikbaar duur wil worden voor heel wat van zijn lezers.

In deze situatie blijft Robbedoes nog steeds het goedkoopste weekblad van zijn kwaliteit. De drie extra-nummers die van 't jaar zullen verschijnen, worden verkocht voor het dubbele van de prijs die je voor een gewoon nummer be-

taalt. Voor zesendertig frank, of twee gulden veertig cent, krijg je dan telkens zo'n extra-nummer met een luxeuze omslag, je gewone nummer, plus een stuk of tien complete verhalen, korte verhalen, spelletjes er zo meer.

Deze week krijg je er bovendien nog een uniek cadeau bij...

Aangezien we op het ogenblik in de wolken zijn — naar aanleiding van het uitkomen van de tekenfilm "DE FLUIT MET 6 SMURFEN", vinden we dat we onze vrienden, die elke week trouw hun Robbedoes

gaan halen bij de krantenman, een uniek en blijvend aandenken aan onze Smurfen cadeau moeten doen. IN HET EXTRA-NUMMER VAN DEZE WEEK VIND JE DAAROM OOK NOG EEN 45-TOEREN-PLAATJE MET UITTREKSELS UIT DE MUZIEK DIE MICHEL LEGRAND VOOR DE SMURFENFILM HEEFT GEMAAKT, EN MET EEN TEKST VAN JOOP FEIJTJES EN ERWIN CAVENS.

Doe je vrienden een plezier: zeg hun wat ze in dit nummer kunnen vinden!

INHOUDSOPGAVE

Ook voor deze extra Robbedoes hebben onze specialisten
weer een uitgekiend menu samengesteld.
Schuif aan, neem de spijkskaart ter hand,
en zie wat een overvloed je weer geboden wordt
om je leeshonger te stillen.

Het is een gevarieerd maal. Eet smakelijk !

- ROQUE en Dédé hangen de beest uit op pagina 4.
- MAZEL en CAUVIN verdwalen op pagina 5 in de jungle en treffen er een mini-tarzan aan.
- Een sprankelend verhaal van CLAUDE J. LEGRAND, geïllustreerd door RENE HAUSMAN, over de lotgevallen van 'n vreemd baasje op pagina 9.
- Het "Beestenwerk" van HARDY en MYTHIC lost een historische vraag voor ons op. Je vindt het op pagina 12.
- Op pagina 16 alvast ijspret met SANDRON en GAUVIN. Drie sterren stellen de show : Napoleon, Siemper en Slof.
- WALTHERY en SERON laten zien hoe liefdadigheid "in" kan zijn. Pagina 20.
- Een overvloed aan spelletjes op pagina 22 en 87.
- PIERRET neemt ons mee naar een woelig gebeuren in de toekomst ; een revolutie op pagina 23...
- DEVOS laat geniale Olivier een monsterlijk lange reis maken. Start op pagina 25.
- Op pagina 75 gaan ALDOMA en MORA sponsen vissen met de Natuurcommando's. Veel spanning en een vreemde vangst.
- KOX en CAUVIN volgen Agent 212 op zijn ronde. Een nieuwe belevenis van deze dienaar der wet op pagina 88.
- Op pagina 90 buigt BOM zich over de "vloek van de Farao's". Vervloekt geheimzinnig.
- Arme Lampil. Wat moeten we verder nog zeggen ? Lijd met hem mee op pagina 91...
- Tot slot neemt DEGOTTE je mee naar de zee. Op pagina 93 wordt het strand genomen door strijders uit vroeger tijd ! Flagada nog an toe !

wladimir

MONIQUE • CARLOS-ROQUE

WAAROM HEEFT
WLADIMIR
ALTIJD
DEZELFDE
ACHTERGROND?

NEE MAAR!
IS 'T **ZO**
DAN BETER?!

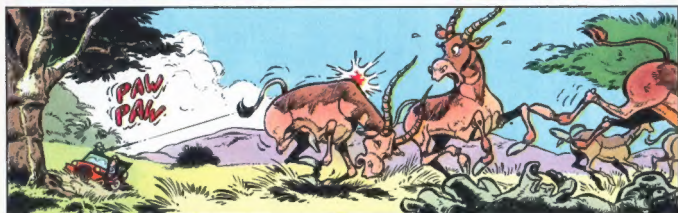
*MISSCHEN VERKLAART DEZE
VRAAG(EINDELIJK) DIE RAAD-
SELACHTIGE GLIMLACH...

ALLOTTRIBUS

de miniatuur-tarzan

HEB JE ER MAAR EEN NEERGELEGD?! JE WORDT OUD, KNAAP!

ALSFOT 'T MAKKELIK IS TE RICHTEN UIT 'N RJDENDE WAGEN MET 'N KLUNGEL AAN 'T STUUR DIE GEEN ENKELE KUIL MIST?

KLUNGEL? DACT JE SOMS DAT WE OP 'N SNELWEG REDEN?

HEE, HARRY! KOM 'NS KJKEN! 'N MINIATUUR-TARZAN

WAT HEBBEN JULLIE GEDAAN? DAT ZAG JE TOCH, BABY! 'N ANTILOPE KOUD GEMAAKT...

JULLIE MOCHTEN DAT PIER NIET DODEN! HIER ZUN ALLE DIEREN BESCHERMD!

JULLIE ZIJN GEMENE STROPERERS!
EN VAN GEMENE STROPERERS MOET
IK NIKS HEBBEN!

UITGERAAD?

**NEE! NOG NIET!
ALS JULLIE NIET METEEN
WEGGAAN WORD IK
WEDEND!**

JA, JA... GOED
HOOR!

VOORZICHTIG MET
DAT SPEELGOED
VENTJE! DADELIJK
DOE JE JE NOG PUN!
HE HE HE...

KOM OP, JOE... VERDOE NOU JE
TJD TOCH NIET MET DIE
SNOTNEUS...

WE GAAN DIE ANTILOPE OPLADEN EN ...

WHAAAN!

SPOTTING

ROK

MMRRW HAAA

GAAN JULLIE
NOU WEG OF
NIET?

NOU BEN
JE TOCH WEL
TE VER GEGAAN,
VENTJE!...

HIER
DAARMEE!

KRAK

ASJEBLIEFT!

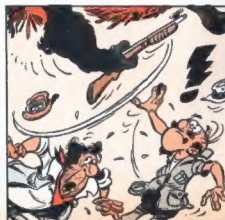
KAÏKAÏÏKAÏKAÏÏÏ!

WAT DOET
HJ?

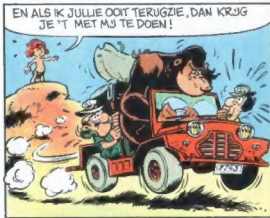
HJ
ROEPT
ZEKER Z'N
PAPPIE!

HELP EFFE MEE, DAN DRAGEN
WE 'M NAAR
DE
WAGEN!

?! ?!

PATTY POEJK

door claude j. legrand   tekeningen: r. hausman

Er was eens een jongetje, en dat heette Patty-Poejk. Of nee, ik moet eigenlijk zeggen: ze noemden hem zo, want bij zijn doop had hij een heel andere naam gekregen. Maar hoe hij ook zijn best deed, die naam had hij nooit kunnen uitspreken. Als hij met andere kinderen in de zandbak speelde en zich wilde voorstellen, wees hij daarom maar met zijn vinger op zijn ronde buikje en zei: «Patty-Poejk.»

Het kwam allemaal door iets wat hij onder zijn tong had (of misschien aan zijn onderlip of achter in zijn keel). Daardoor kon hij de lettersgrepen niet duidelijk uitspreken, of klinkers van medeklinkers scheiden, zoals dat hoort. Het lukte gewoon niet. Als hij de naam "Annetiek" uitsprak dan hoorde je zoals als «zbrabbizzwig», en als hij het over 'n rups had, zei hij asmmurff.

Zelfs een eenvoudig woord als "eten" kwam er totaal anders uit. Een woord als "automobiel" werd bij hem zoals vreemds dat we het hier niet kunnen schrijven. Daarvoor hebben we gewoon niet voldoende verschillende letters in ons alfabet. Als een klein kind na een paar jaar nog maar nauwelijks kan staan, of als het op zijn zesde jaar het alfabet nog niet kan opzeggen, dan maken zijn ouders zich meestal zorgen.

Maar de vader en moeder van Patty-Poejk maakten zich niet ongerust over de manier waarop hun zoon zich utdrukte.

Ze gingen hem na 'n tijdje Patty-Poejk noemen, omdat hijzelf zich die naam had toebedacht.

Het ventje was kerngezond en groeide uit tot een stevig knaapje. Urenlang kon hij door de bossen en het kreupelhout zwerven. De onderwijzer van het dorp waar hij woonde had al gauw zijn pogingen opgegeven om hem te leren lezen. Het hele dorp had hem weldra geaccepteerd: al kon hij dan niet praten, hij was een aardig jochie.

Nadat Patty-Poejk zo zijn plaats in de maatschappij had gevonden, kon hij zich helemaal wijden aan zijn liefhebberijen. Hij doolde door bossen en velden, ad bramen en wilde aardbeien, als het de tijd daarvoor was, en deed gewoon alles waar hij zin in had.

Dit ging zo door tot hij zeven jaar was. Het waren zorgeloze, gelukkige jaren.

En toen, op een dag, probeerde Patty-Poejk, die nooit een woord van zijn ouders had kunnen nazeggen, een kat te imiteren. Dat gebeurde heel toevallig.

De poes zat op de tuinmuur en waste zich haar pootjes. Patty-Poejk zat in het lange gras. Verveld keek hij toe hoe een spin haar web maakte.

Opeens zei de poes zomaar, zonder er aan te denken: «Mraouaouüü!» Het betekende eigenlijk niets. Het was ze zomaar ontsnapt. Als vanzelf imiteerde Didie-Doek de poes: «Mraouaouüü!»

Laten we elkaar goed begrijpen.

Het ventje zei niet miauw of mriiauw! Nee, hij zei «Mraouaouüü!» precies zoals de poes het had gezegd. Dat was echt builengewoon. De poes ging meteen om zich heen zitten kijken of er misschien een andere poes bij haar op bezoek kwam. De siamese kater van de buren, die een oogje op haar had, kwam nog wel eens langswippen en dan kletsten ze een beetje over dijten en datjes. Maar dit keer was er in geen velden of wegen een ander poezbeest te bespeuren. Ze was daar alleen met dat jochie.

Bij wijze van proef, gewoon om eens te kijken zei de poes: «Mioaouüürrrouü!»

En Didie-Doek herhaalde: «Mioaouüürrrouü!»

(Let vooral goed op de trema's! Als je ooit nog eens het kals wilt leren: de trema's zijn ONTSETTEND belangrijk!)

Een poes zal niet gauw haar evenwicht verliezen. Zelfs niet als ze stomverbaasd is. Maar deze poes viel nu toch bijna van de schutting.

Wat wil je! Je hebt heel wat mensen die wel eens op handen en voeten voor hun poes gaan staan en zeggen dan «Miauw», «Brau» of «Gijauw». Of iets wat daar sterk op lijkt. Maar dat soort klanken heeft met de ECHTE kattentaal net zo weinig te maken als visserslatijn met echt Latijn. Meestal buit de kat de situatie dan uit. Ze doet of ze het leuk vindt. Ze spint en trekt een bolle rug. Maar ze zorgt er intussen wel voor dat ze achter haar oor gekabbd wordt, want dat vindt ze heerlijk.

Andere katten doen of ze antwoorden. Ze zeggen zomaar iets wat ze in het hoofd komt. Ze doen dat omdat ze weten dat ze de mensen er een GROOT plezier mee doen. Maar een verstandig kat zal het nooit in haar hoofd halen om te proberen een echt gesprek met een mens te voeren. Dat zou te gek zijn. Maar Patty-Poejk had geantwoord:

«Mioaouüürrrouü!»

Dat gaf te denken.

Onder de leiding van zijn vierovroegte vriendinnetje leerde Patty-Poeyj Kats in iets meer dan een maand tijd.

Natuurlijk, zijn accent was nu zo'n korte tijd nog erg menselijk, en hij maakte ook nogal wat grammaticale fouten. Maar hij was toch al zover dat hij een gewoon gesprek met een kat kon voeren. Tenminste, als het niet te erg doorspekt was met technische termen.

Dit was werkelijk een verbluffend resultaat. Dat hij dit kon kwam natuurlijk door iets wat hij onder zijn tong had (of aan zijn onderlip of achter in zijn keel). Zo bleek dat dezelfde speling van de natuur, die hem belette de menselijke taal te spreken, hem wel in staat stelde om alle gruwel-, muur- en puiwklanken uit het Kats voort te brengen.

Het ventje was verrukt dat hij dit kon. En daar hij nog jong was en zijn hele leven voor zich had besloot hij ook de honden taal te leren.

Dit bleek een stuk gemakkelijker. Ze zult begrijpen dat iemand die «Mruuuuhouuu!» kan zeggen zonder ook maar 'n trema op de verkeerde plaats te zetten weinig moeite heeft met het simpele «Wrafl-wrafl».

Honds is een eenvoudige taal. Ook de zinsbouw is simpel. Ik zal er maar niet verder op ingaan. De meesten onder ons hebben wel een trouw hond-vriend, en die zou zich misschien gekwetst voelen.

Na Hond's leerde de jongen Schaspa, Koes, Paards, vierde Kippogekot, Ravegras, Gekwaak... kortom heel wat meer talen dan de beste toek bij de U.N.O. ook machtig zal zijn.

Toch bleef Patty-Poeyj ook steeds het jochie dat door de mensen niet voor wel werd aangezien, omdat hij niet kon praten. De jaren verstrekten. Patty-Poeyj werd steeds groter. Steeds vaker bleef hij bij zijn vrienden, de dieren met hen voerde hij vaak lange — en verstandige — gesprekken.

En toen, op een morgen, was het hele dorp in rep en roer. De mensen liepen zenuwachtig rond, met behuilde of strakke gezichten. De oorlog was uitgebroken!

Kort daarna werd Patty-Poeyj die, hoewel hij niet kon praten, de mensentaal wel verstand, opgevoerd in het leger. Hij zou een heel goed soldaat worden. De belangrijkste dienst deed hij als soldaat als immers dat hij zijn meerdere nooit tegensprekt. Dit deed Patty-Poeyj dan ook nooit, gewoonweg omdat hij het niet kon.

De eerste maanden van zijn diensttijd waren erg aangenaam. Een van de officieren had de heldere inval gekregen hem in te delen bij de cavalerie, en wel bij een regiment dat nog op muilezels reed. Patty-Poeyj moest de ezels verzorgen. De muilezeltaal lijkt, zoals je kunt verwachten, erg veel op de mensentaal. Binnen enkele dagen was hij onuitgeput het bevelen van dat ook machte.

Hij en zijn dieren werden goede vrienden. Als iemand ooit rekrut in de maling probeerde te nemen, kreeg hij van de muilezels een trap (Er moet ergens bij het opperbevel nog een oude kolonel rondlopen die daarvoor mee kan praten).

Maar helaas! Op een dag verklaarde een ambitieuze officier dat muilezels verouderd waren en dat ze moesten worden vervangen door mensen leges.

Binnen enkele weken werden de muilezels afgevoerd. De dieren vonden dat heerlijk, want zij hadden een vreselijke hekel aan het leven in dienst. Maar voor Patty-Poeyj was het verre van leuk. In de plaats van zijn goede vrienden kwamen nu splinternieuwe, ronkende stinkende vrachtwagens waar geen woord mee te praten viel.

In de daarop volgende tijd werd Patty-Poeyj van haar naar der overgeplaatst. Niemand kon eigenlijk iets met hem begripen. Tenslotte kwam iemand op het idee om de bewaking van een brug toe te vertrouwen dat was een doeltreffende manier om hem kwijt te raken. Zo liep hij niemand meer in de weg.

Ze gaven hem een geweer van een ouderwets model, een helm en een geschreven dienstorder. Daarna brachten ze hem bij de brug en hoopen terug dat hij daar zo lang mogelijk zou blijven.

Ik heb een vriend die een vreselijk slecht gevoel heeft zacht mo. Onder het bruggetje kabbelt een heilige rivier die dat nooit buiten zijn oever getreden was, zelfs niet in tijden van hevige regenval. Er stonden daar ook treurwilligen die, hoewel hun naam iets anders zou doen vermoeden, een erg opgewekt karakter hadden. Geen sterveling kwam ooit over 't bruggetje, en dat maakte ze alleen nog maar sympathieker. De brug was dus eigenlijk even onuit als Patty-Poeyj, en dat schiep een band tussen die twee. Na enige tijd was het zelfs een vriendschap.

Natuurlijk wemelde het in 't riviertje, 't kleine dat en 't nabijgelegen woud van de dieren. Deze dieren hadden eerst wel de wenkbrauwen gefronst toen ze de jongen hadden zijn uitstappen, met zijn geweer en zijn belachelijke metalen hoofddekseel. Het nieuws van zijn komst had al snel de ronde gedaan, en alles wat haar of veren had, kwam toegestroomd om dit vreemde wezen eens (voorzichtig) te bekijken. Het bleek bij het bruggetje een zeer verstandig Patty-Poeyj had bij zijn opleiding 't vreemde heel 't brak met maken en een slaapzak slapen. Maar zijn gezonde verstand zei hem dat het toch beter zou zijn als hij z'n inflex zou nemen in dat huisje. Dat deed hij dus.

In het huisje woonde een uit, in de kracht van zijn leven. Deze uit was wel degelijk van plan hier tot het einde van zijn dagen te blijven wonen, want het beviel hem opperbest. Toen Patty-Poeyj het huisje binnenuit en buiten begon op te ruimen en af te sloffen, zal de uit heel stiltes op een balk bij het dak. Doodstil, om niet opgemerkt te

worden. Maar op een gegeven moment maakte hij toch een onverhoedse beweging.

De jongen keek omhoog en zag hem zitten. Heel bleefde hij haastig zijn verontschuldiging aan voor de storing en hij beloofde de uit dat hij zich als medebewoner ruimt en beschaafd zou gedragen.

Eerst werden de grote ogen van de uit nog groter van verbazing. Toen vloog hij op. Maar verbint door het daglicht vloog hij tegen het dak, waardoor hij een flinke built op zijn kop kreeg. Diezelfde avond nog had Patty-Poeyj zoveel vrienden als hij zich maar kon wensen.

In de schemering vond er een samenkomst plaats aan de voet van het oude bruggetje. De jongen liep voorzichtig langs de oever van het riviertje.

Hij keek heel goed uit waar hij zijn voeten neerzette, om niet per ongeluk op iemand te gaan staan en ging zitten in het gras bij de brug. Daarna begon hij zich aan iedereen voor te stellen. Heel bleefde sprak hij ieder in zijn eigen taal aan: de duiven in het Duifje, de konijnen in het Konijntje, en ook de des, hoewel die maar in zijn eentje was, sprak hij in zijn eigen taal aan.

En merel zei:

«Die jongen is werkelijk goed opgevoed!»

En kikker zei:

«Als hij ook zwemmen zou hij evenveel kwaliteiten hebben als wij.»

En heri zei:

«Ik hou niet van mensen, maar deze hemm ik moet toegeven dat hij anders is!»

Een karper zei niets, want karpers kunnen niet praten. (Ze zijn nu eenmaal zo stom als een vis.) Maar hij dacht des te meer.

De maanden en seizoenen gingen voorbij zonder dat Patty-Poeyj er ook maar aan dacht ze te tellen. Hij was veel te gelukkig. De rivier trad niet buiten haar oevers.

Hij leefde van wat hij in zijn tuintje verbouwde en vond het best dat af en toe de konijnen een wortel of twee uit zijn bedden gapien.

De heim deed goede dienst bij het wasser halen uit de put, en het geweer was al zo uitgeweid dat het 't zelfs niet meer kon ontgrendelen.

En nooit, nee nooit, kwam er iemand over het bruggetje.

Het was een heerlijke tijd...

En toen kwam een onweer.

Niet zomaar een onweer. Nee, een onweer zoals je dat maar één of twee keer per generatie maakt.

De donderslagen waren zo hard dat alles in huis beelde, trilde en rilde.

De treurwilligen werden geteisterd door de storm, en hun alijd zo prachtig neerhangend gebladerte raakte helemaal in de war.

De regen kwam bij bakken uit de hemel. Ieder die niet tijdig 'n goed onderkomen had gezocht, werd door en door nat. Talloze stroompjes gleden van de heiligen af op het dal toe. En hoewel het riviertje zijn uiterste deed om niet buiten zijn oevers te treden, had hij er 'n harde dobber aan.

En juist dit onzalige moment had iemand uitgezocht om over het bruggetje te willen gaan.

Patty-Poeyj lag heerlijk warm in zijn bed en luisterde naar al de geluiden buiten. Plotseling kreeg een onnatuurlijk geluid tot zijn oren door. Een soort mechanisch gekreun en geseun dat hij niet kon thuisbrengen. Hij sprong uit zijn bed naar het raam en spiedde naar buiten. Toen hij zag dat het geluid vandaan kon komen, Van verbazing werden zijn ogen zo groot dat hij wel iets leek op de uit bij hun eerste ontmoeting.

Over het stenen bruggetje, af en toe fel beschenen door bliksemschichten, kwam een oud vrachtwagenje aanschokken. Het leek wel of het wagente leekens een schop van een reus kreeg en dan weer een eindje verder schoof. Openes moest de reus hem wel een schop geven. Het leek wel of de heider was de voorsater, want de wagon schoot wel drie meter vooruit, precies tot midden op de brug.

Dit was ietwel geweest voor het oude karretje, op dat moment brak het in twee stukken. Het ene ogenblik stond de wagon nog op alle vier z'n wielen. 'n Seconde later raakte z'n buik de grond en stonden de wielen schots en scheef. Patty-Poeyj had geen verstand van techniek. Maar hij begreep wel dat de wagon daar tot het einde der tijden op 'n brug zou blijven staan. En omdat de brug een oude vriend van hem was, besloot hij eens polshoogte te gaan nemen.

Hij wikkeld zich zo goed mogelijk in de oude tent die vroeger deel had uitgemaakt van zijn militaire uitrusting, en liep de stromende regen in. Hij bereikte het vrachtwagenje precies op het ogenblik dat er een meisje uitstapte. Hij bleef stotekijf staan. Want hoewel hij op veel bedacht was geweest, hij had niet verwacht dat hij verlied zou worden.

Ze was niet erg groot, en haar natte haare kleefden in lange slinteren over haar voorhoofd. Ze was leer gebouwd en stond er een beetje hulpeloos bij, nu haar auto de geest had gegeven. Patty-Poeyj was op slag tot over zijn oren verliefd op haar, en zou dat altijd blijven.

(In sprookjes gebeurt dit ALTIJD, in het gewone leven komt het OOK WEL EENS voor.)

De uit had een stuk van 't tentdoek aan als beschutting tegen de stromende regen. En toen lieten ze gezamenlijk onder het zell rond

de auto om de schade op te nemen. Hij voelde hoe ze bibberde van de vuchtige kou

Als Patty-Poejk had kunnen lezen dan had hij gezien wat er met grote letters op de zijkant van de wagon stond

STARELLA en haar roofdier

Een unieke wereldattraction!

(Het laatste woord was fout geschreven. Maar dat kwam omdat het meisje vlak voor de grens de letters opnieuw had laten schilderen door een Italiaan die alleen maar Frans sprak)

Toen ze bij de achterkant van het oude wagentje kwamen, zag Patty-Poejk dat de deuren openstonden en dat dit eveneens het geval was met de getrainde kool die in de wagon stond. Hij had wel eens meer koolen gezien. De aanblik daarvan was een van die welinge dingen die hem kwaad konden maken. Heel wat dieren, zoals bevers, bijen, zwaluwen, enzovoorts zijn heel kundige bouwmeesters. Maar nooit zou een van die dieren op het idee komen om een kool te bouwen. Nee, om zolets te bedenken moest je een mens zijn.

Patty-Poejk draaide zich af om om het meisje eens flink zijn mening te zeggen over dit soort dingen. Maar de woorden bleven in zijn keel steken toen hij zag dat zij hilde.

Grote tranen rolden over haar wangen. Hij raakte ze aan alsof hij zich ervan wilde vergewissen dat het wel degelijk warme tranen waren, en geen koude regendruppels.

Toen bracht hij haar naar zijn huisje en maakte een grote mok dampende selderijsoep voor haar klaar. Dat is wel een vreemde manier om iemand je liefde te verklaren.

Maar als je alleen maar achtingzestig diarendialecten kan spreken moet je je beperken tot de uitdrukkingsmogelijkheden die je hebt.

Patty-Poejk had gelijk, want Starella was een vreemde ding. Ze was geboren in een ver land achter rivieren en bergen, en daar spreken de mensen een andere taal. En daarom maakte het niet veel verschil dat hij niet kon praten, want ze had hem toch niet kunnen verstaan.

Met gebarentaal legde ze hem uit dat in de kool een enorm beest had gezeten, een beest groter dan hij ooit had gezien. Dat beest was haar enige baas. Daarmee verdiende zij de kost. Ze loonde het op jaarmarkten aan een niet al te snugger publiek, dat dacht dat het dier gevaarlijk vals was. Dan stapte Starella in de kool en stak haar slanke armpjes in de enorme muil van het dier. De menigte was op zo'n moment verstomd.

Toch was het eigenlijk niet zo'n wonder. Starella was altijd heel lief en goed geweest voor het dier, waarom zou het haar dan wel kwaad willen doen?

Trouwens, dat ze van haar dier hield kon Patty-Poejk duidelijk zien. Het arme meisje was radeloos.

Ze kon wel blijven huilen als ze er aan dacht dat haar dier daar nu

ergens in het woud rondzwierf, hongerig en door en door verkleumd. De jongen begreep wat hem te doen stond. En toen het was opgehouden met regenen trok hij een paar stevige schoenen aan en liep het woud in.

Voor hij de deur uitliep, pakte hij, eigenlijk meer in een reflex, het oude geweer mee. Starella werd bleek om haar nieuws. Ze leek hem met grote smekende ogen aan, alsof ze wou zeggen: doe dat asjeblieft niet.

Met een grins liep hij de deur uit en liet haar zien waar het geweer toe diende: om het hek van de tuis te vergrendelen. Toen ze het begreep, zuchtte ze van opluchting.

Tegen etenstijd kwam Patty-Poejk terug. Hij had het beest bij zich. Het had heel wat moeite gekost het op te sporen. Het beest had namelijk gedacht dat de jongen hem wilde doden en was daarom telkens wanneer hij in zijn buurt kwam, stil weggeslopen. Tenslotte was Patty-Poejk toen maar gaan praten in een taal die waar allerlei verschillende dialecten inzaten: 'n beetje Hondse, 'n beetje Kats, en zelfs 'n paar woorden Beers. Dat had geholpen. Het dier was zo verbluft geweest 'n mens in diarentaal te horen praten, al was het dan 'n beetje koeterwaas, dat het er niet meer aan gedacht had verder te vluchten. En zo had Patty-Poejk het gevonden, had het nakvel gepakt en meegelokken om hem duidelijk te maken dat het tijd werd om naar huis te gaan.

Starella hilde van vreugde toen ze de goets lobbes terugzag. Ze vond het toch zo jammer dat zij de taal van dit land niet sprak, zodat ze de jongen niet eens kon vertellen hoe goed en aardig ze hem wel vond.

Terwijl hij weg was had ze in de tuin groente geplukt, het huis was opgeruimd en het eten gekookt. Patty-Poejk trok zijn schoenen uit en ging zijn blote voeten zittelen warmen bij het knappend vuur dat op de vuurplaats brandde. Het dier kwam opgevoeld naast hem liggen om zijn natte pels te laten drogen.

Toen gingen ze eten. Patty-Poejk vond het heerlijk. En dan te bedenken dat dit het eerste maal sinds lange tijd was dat hij niet zelf had klaargemaakt!

Dit was voor hem ook de eerste keer dat hij een vrouw in zijn huis had.

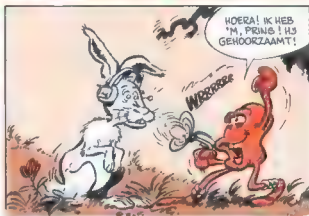
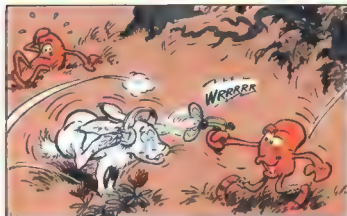
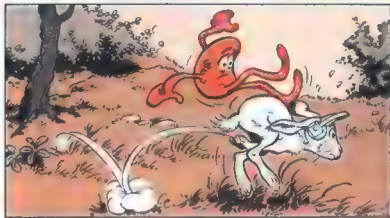
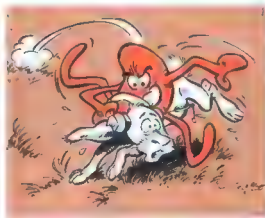
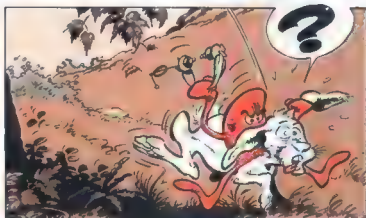
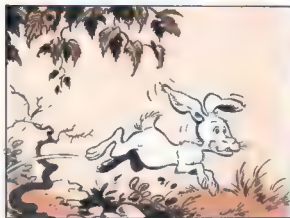
Daar het vrachtwagentje niet meer te herstellen was, bleven Starella en het beest maar bij hem wonen. Ze werden heel gelukkig, zoals altijd in sprookjes (en soms ook in het gewone leven).

Ze kregen een heleboel kinderen die allemaal goed terecht kwamen. Maar geen van de kinderen heeft ooit kunnen leren de taal der dieren te spreken. Want om dat te kunnen moet je wel heel erg slim zijn...

EINDE

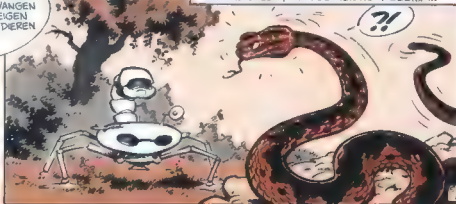

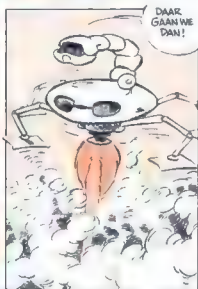
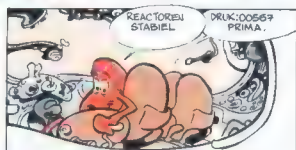
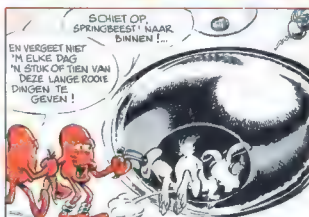
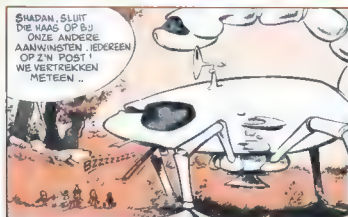
BEESTENWERK

GOED WERK, VRIENDEN! NIJ NOG 'N TUSSENLANDING OP VENUS OM 'N PAAR „ERPAAUWEN TE VANGEN EN DAN KEREN WIE TERUG NAAR ONZE EIGEN GLACIA MET DE MOOISTE VERZAMELING DIEREN VAN 'T HELE MELKWEGSTELSEL'!

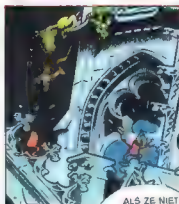
MAAR INTUSSEN, VLAAG BIJ HUN RUIMTESCHIP...

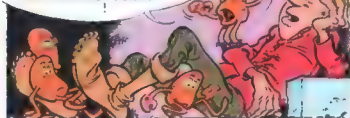

PRINS! WE
KRUGEN ZE NOOIT
TE PAKKEN!

ALS ZE NIET
WILLEN DAN
MOETEN ZE 'T
ZELF MAAR
WETEN!

GEENTJID MEER OM ZE MEE TE NEMEN!
MAAR IK HEB 'N PLAN! ISHADAN HAAL
DE HERSENINDUCTOR!
DEZE MENS ZAL ONS VAN DIENST
ZIJN! DE REST HERSTELT INTUSSEN
DE OPGELOPEN SCHADE!

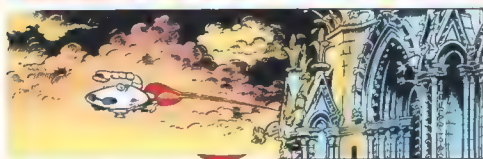
HET SPJIT ME, PRINS, MAAR DE REST
HEBBEN WE OOK MOETEN VERSTENEN.
DAT LEEK ME NOG DE BESTE OPLOSSING.
STEL U 'NS VOOR WAT 'N OPSCHUDDING ZE
Zouden KUNNEN HEBBEN VERDORZAAGT

ZIEZO! ALS DIE
WAKKER WORDT ZAL
HJ RARE
HERINNERINGEN HEBBEN

DE NOODZAKELIJKE
HERSTELLINGEN ZIJN
GEDAAN! WE
WACHTEN OP
ORDER

IK GLOOF
DAT WE ALLE SPOREN
VAN ONZE
DOORTOCHT
HEBBEN UITGEWIST!
WIE VERTREKKEN!

INSPIRATIE IS TOCH NIET RAARS!
IK VRAAG ME AF HOE IK TOCH OP
ZULKE VREEMDE VORMEN
KWAM? OCH, WAT ZOU IK
DAAROVER PIEKEREN... JE VINDT
LATER ALTIJD WEL MENSEN DIE
ZULLEN ZEGGEN WAT ZE
BETEKENEN! ...

WAT VOOR
DE DONDER!... IS DIT 'N
GRAP? WAT DOEN AL DIE
BEESTEN OP DE
KATHEDRAAL?

IK WEEET 'T NIET, MEESTER...
IK WAS MOE EN TOEN KREEG
IK PLOTSELING INSPIRATIE... IK
HEB ME DE HELE NACHT
ROT GEWERKT!

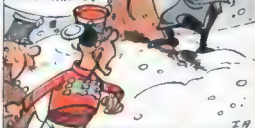
de Keizer eist ijs !

EEN WERVENLENDE SNIEIJSTORM JOEG OVER DE STRENVARDE GROND DOOR DE STREVENDE KUST ZAT 'N SNEEL WISTGE, ROEPE N 'N SNEERE, EN K WAS ALS WISTGEENJHIE, JOE 'N ZWEL VAN 'N PAAR? NEE DEERDE ME NEE 'N GING DE PRUISEN MET SLEDE WANDEN TE LUF, ME 'N WOEDE EN WANHOED N 'T HART SLOEG K ALS EEN KAZENDE OM ME HEEN

KEE, JIJ PAAR! JIJ ZIET ER NOGAL PIETER UIT! NOEM 'N'S EEN GETAL TUSSEN EEN EN DUIZEND!

HUM?... WATTE?
UH... DRIE...
DRIEHONDERD-
EENENTWINTIG!

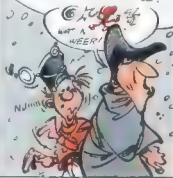
BRAVO! JE HEBT GEWONNEN!

JA HAA!
WAT GE-
KUNNEN?

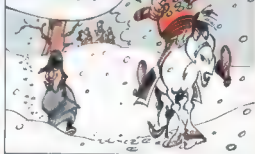

N PLAATS ALS VRIJWILLIGER EERSTE KLASSE!... KOM MEE, DE KEIZER VERWACHT JE!

WAT A
KEER!

SLOFJE, OUVRE JONGEN JIJ HEBT DE TWIJFEL-
ACHTIGE EER 'N GROTE
STUMMELING OP JE
RUG TE DRAGEN!

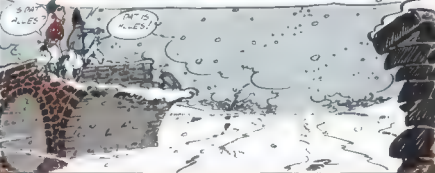

WAT?
JIJ
ALLEER!

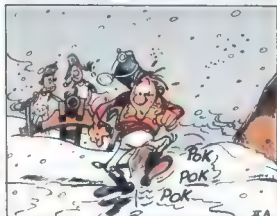
IK HEB
DUN WIT-
SELJA, SKE IN
HER GEWONNEN!

LUISTER, MOEDIG VAN! MORGEN TREKKEN WIJ DEZE RIVER OVER! DE PRUISEN HEBBEN DE PRUS OPBELEN! MAAR 'T BELUK IS MET OMS! 'T WATER IS BEVROREN! WIJ MOETEN ALLEEN NOG WETEN OF 'TUS STERK GENOEG IS OM 'T BEWICHT VAN 'N MAN TE DRAGEN.

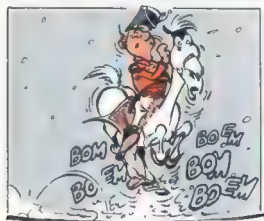

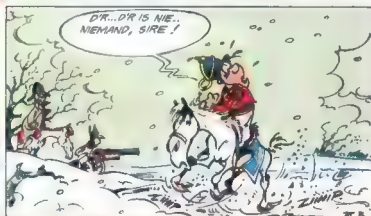
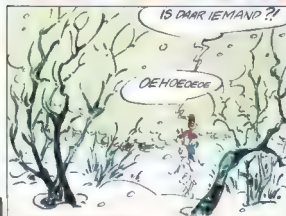
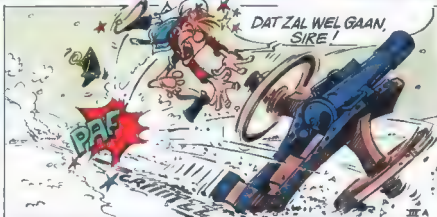

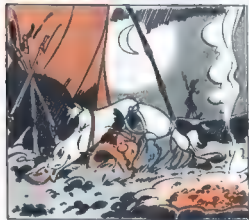
MAAR EEN
PRAKD OOK?

DONG
DONG
DONG

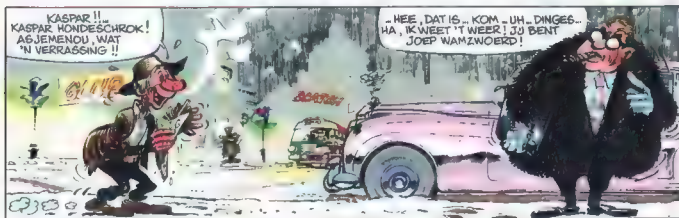

KROOÏÏÏ!
PRIMA! MAAR ZAL
TOOK ONZE HANDEN
KUNNEN DRAGEN?

DEZE VIER KERKEN
ZOUDENIJ GELUK MOETEN ZIJN. MAAR
ZODALS JE ZIET ONTBREEKT BIJ ELK
ERVAN IETS, DIT VOLGENS EEN LOGISCH PATROON.
KUK NAAR DEZE VIER KERKEN, EN TEKEN DAN
EEN VUUFDE KERK. WAAR VIER DETAILS AAN
ONTBREKEN DIE BIJ DE VIER ANDERE WEL
AANWEZIG ZIJN, EN DIE OP DIT PATROON
AANSLUIT...

1

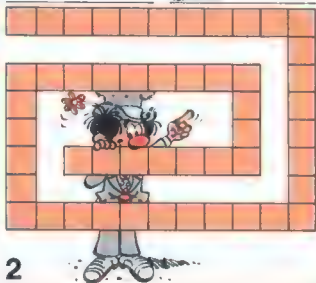
IN DE VAKJES HIERONDER ZET JE EEN REEKS WOORDEN
ACHTER ELKAAR, WAARVAN JE DE BEPALING EN, TUSSEN
HAAKJES, HET AANTAL LETTERTEKENS VINDT.
OP DE TERUGWEG MOET JE DAN DE WOORDEN UIT DE
TWEDE KOLON AANTREFFEN

HEENWEG:

- (7) SAMENZWERING
- (5) VOERTUIG
- (5) WAPEN
- (5) VELD
- (5) OPSPORINGSSYSTEEM
- (5) TOEKOMSTBEELD
- (5) TAAL UIT AFRIKA
- (3) ECHTGENOOT
- (6) FUIKEN

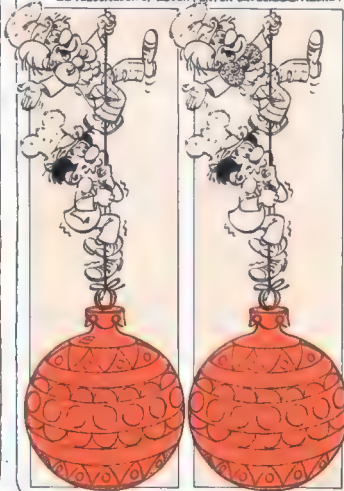
TERUGWEG

- (5) KEURIGE
- (2) ACHTER
- (6) GEZICHT
- (5) HEHMLWATER
- (4) ZWARTE MAN
- (3) MANNETJESOU
- (3) WIEL
- (3) PLANK
- (2) POMPOEN
- (4) NOBEL
- (5) GLAZEN KLOK
- (3) KROES

2

3 BEKUK DEZE TWEE TEKENINGEN.
ZE VERSCHILLEN OP ZEVEN PUNTEN VAN ELKAAR. WELKE?

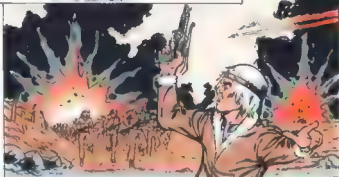

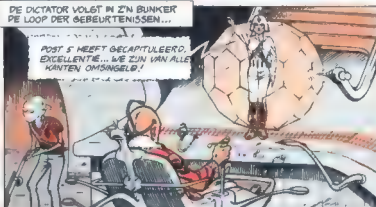
TIJDENS DERTIG JAAR VAN DWINGELANDU HEEFT DE TIRAN DE MACHT OVER DE HELE AARDE GEKREGEN. ALLE VOLKEREN ZUCHTEN IN SAVERNUS.

MAAR DAN VAN ALLE HOEKEN VAN DE AARDE KOMEN DE MENSEN SAMEN OM HET JUK AF TE WERPEN.

DE DICTATOR VOLGT IN Z'N BUNKER DE LOOP DER GEBEURTENISSEN...

POST 5 HEEFT GECAPITULEERD. EXCELLENTE... WE ZIJN VAN ALLE KANTEN OMSGELD!

STELLETJIE PRUTSERS! ELLENDIGE BLOEMEN! ZIJN JULIE NIET EENS IN STAAT OM 'N HANDVOL BITSCHOT TE ONDERDRUKKEN DAT ZICH TEGEN MIJN BEWIND VERZET?!

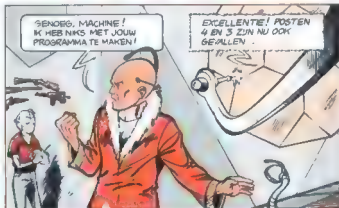
ENJ, STOM STUK BUIK, KUN JE NIET ANDERS DOEN DAN DE ZETEL OP-POSTSEN?!

SPUT ME EXCELLEN- TIE - BEN UIT-SLUITEND GEPRO-GRAMMEERD OP SCHOONHOUDEN VAN PALAIS.

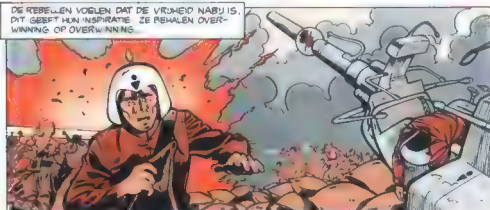

GENOEG, MACHINE! IK HEB NIKS MET JOUW PROGRAMMA TE MAKEN!

EXCELLENTE! POSTEN 4 EN 3 ZIJN NU OOK GEVALLEN.

DE REBELLEN VOEGEN DAT DE VRIJHEID NABU IS, DIT GEEFT HUN INSPIRATIE. ZE BEHALEN OVERWINNING OP OVERWINNING.

OPROEP VOOR POST 2! STUUR DE ROBOT-KRIGERS UIT!

AL GAUW VALT OOK POST 1 IN HANDEN VAN DE REBELLEN

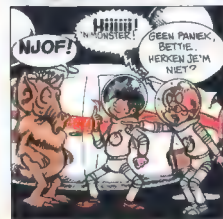
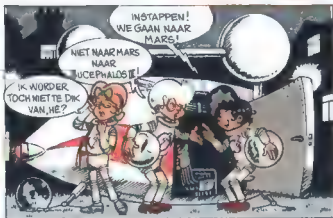

ZE KOMEN ZO BINNEN! ALLES IS VERLOREN... UT, MAAR ZE ZULLEN ERVOOR BOETEN!!! DEZE MOGELIJKHEID HAD IK VOORZIEN!!!!

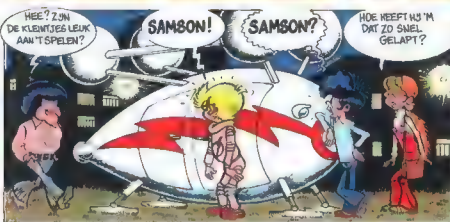
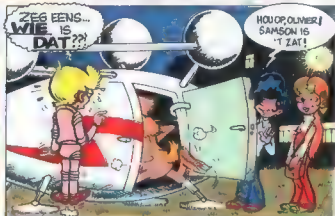

HA HABA... OVER ENKELE SECONDEN ZULLEN 2000 ATOMBOMMEN VERSPREID OVER DE HELE AARDE. DE PLANEEET TOT STOF DOEN VERGAAN!!!

robbedoes

GRATIS:

45 toeren plaat!

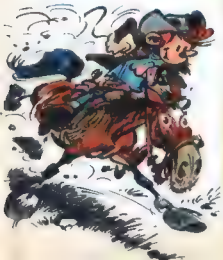
➔ **YVAN DELPORTE**

vertelt over de muziek
van **MICHEL LEGRAND**
voor **DE FLUIT MET
ZES SMURFEN!**

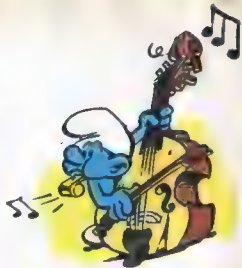
4 NIEUWE TITELS:

- **SAMMY** in
Heibel in de Woestijn
- **EEN "GOUWE OUWE"**:
Robbedoes en de Robot
- **PAPYRUS** in:
De Heer van de 3 Deuren
- **EEN WESTERN**
als geen andere:

NAVAHO KID ➔

DE SMURFEN OP JOUW PLAAT!

Zo'n plaatje komt natuurlijk niet zomaar tot stand. Een hele ploeg mensen heeft dat door hard werken mogelijk gemaakt. En we vinden het wel op z'n plaats dat je die mensen even hartelijk dankt. Hmm. Da's waar ook. Je weet niet WIE je moet bedanken. Goed, dan doen WIJ het wel voor je:

Bedankt, meneer Michel LE-GRAND, dat we stukjes van de muziek voor de film "De fluit met zes Smurfen" mochten gebruiken. Bedankt, meneer DUPUIS, voor de toestemming een plaatje te mogen maken. En ook GELUKGEWENST, meneer Dupuis, dat u erin bent geslaagd zo'n rond plaatje in een rechthoekig blad te krijgen! Mooi werk! Be-

dankt ook, Joop, dat je onvermoeibaar het ene idee na het andere heeft uitgekiend, uitgewerkt en bijgeschaafd, en je meesterlijke bijdrage tot de definitieve versie. Bedankt iedereen. Hartelijk dank vooral ERWIN, voor je onmisbare hulp bij de totstandkoming van de verbinding tussen Smurfen en Robbedoes. Hartelijk, hartelijk dank.

Genoeg bedankt. Je moet het plaatje maar eens opzetten en die geweldige belevenis ondergaan van Smurfen die nu niet eens in je ogen spreken, maar echt in je oren. Smurfen hoorde je niet elke dag. Nu wel, dankzij dat plaatje. Veel plezier ermee!

Kijk je goed uit je doppen? Ja? Prachtig! Want dan heb je op de pagina hiernaast vast al die soepele, buigzame schijf zien liggen. Gemaakt van schitterend zwart vinyl, rond van vorm, 17 centimeter van doorsnede en voorzien van een klein, doch keurig afgewerkt gaatje precies in het midden. Zie je 'm?...

Als je die schijf niet ziet, zijn er diverse mogelijkheden:

1: je kijkt niet goed uit je doppen.

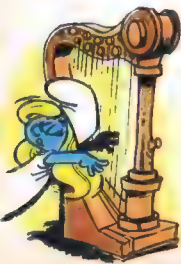
2: een of andere slimmerik heeft de schijf wederrechtelijk uit dit nummer verwijderd.

3: je bent een Robbedoes-uitleen-leesportefeuille lezer. En om allerlei redenen kon die schijf niet in dat deel van de oplage meelopen. Koop dan een los nummer.

Is er nog een andere reden waarom je die schijf niet ziet, dan moet je schijven... eh... schrijven. We zullen je daarop echt niet aankijken. We zijn gek op post.

Als je de schijf wel ziet, zie je iets unieks. Die schijf is, gelooft het of geloof het niet, een grammofoonplaatje, dat je inderdaad op een grammofoon kunt afspelen. Niet dit technische wonder is echter zo uniek, maar wel dat wat OP dat technische wonder te horen is: **DE STEMMEN VAN SMURFEN!**

Vraag niet HOE het MOGELIJK is (als-je-blijft niet!) maar neem het gewoon aan. Door dat plaatje af te spelen HOOR je SMURFEN-STEMMEN! Plus nog een portie muziek! Is dat niet wat?!

45

smurfplaat

De Uitgeverij Dupuis spijt het bijzonder dat zij de Robbedoes-lezers die het blad via een leesportefeuille ontvangen, het vinyl grammofoonplaatje niet kunnen aanbieden. Technische problemen alsmede de enorme verspreidingsintensiteit van de leesmap maakten een dergelijke „jeste helaas onmogelijk.

45

smurfplaat

VAN LIEDJES EN MELODIETJES

Smurven zingen graag. Waar na
tuurlijk in de film "De fluit met zes
Smurven" niet aan voorbij mocht
worden gegaan. Wie de muziek
schreef, inclusief de liedjes, weet
je: Michel Legrand. De tekstschrijver
heet Yvan Delporte.

YVAN DELPORTE: Vaak vragen

ze je wat je nou eerst doet: de
muziek of de tekst. Voor deze kius
was dat geen probleem. Voor som-
mige scènes was de muziek al
bekend. Waar dat niet het geval
was, heb ik eerst de tekst geschre-
ven. Zoals bijvoorbeeld voor de
scène waarin Pirrewiet een ode

brengt aan de overwinnaar van het
grote toernooi. Bij het lie dat e
minstreeks tijdens het grote feest op
het paleis ten gehore brengen, was
het net andersom. Daarvan bestond
de muziek al, en moest ik de woer-
den achteraf schrijven. Deksels
moeilijk, kan ik je verzekeren, voor-

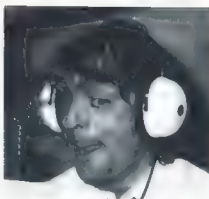
Legrand en Peyo tijdens opnamen
Peyo uit hoe de "bandversneller"
Smurven-niveau wordt gebracht.

voor de liedjes. De componist legt
werkt waarmee de toonhoogte op
▼

Lachen mag. Ook over de smurven-
liedjes!
▼

▲ Hoe Modo zich inleest: links zegt hij een tekst waar Pirrwiet iemand een poets gaat bakken. Midden: Pirrwiet wil zich niet laten hypnotiseren. En rechts ziet Pirrwiet lekkere hapjes!...

al bij een componist als Legrand. Erg veel tempo-wisselingen en een akelig moeilijke ritmiek. Maar als je dan eenmaal een passende tekst hebt, voel je je erg volstaan. 't Is beslist dankbaar werken met Legrand. »

Zijn liedjes met hun tekst en melodie gereed, begint eigenlijk pas het grote werk. De hele zaak moet worden opgenomen. Stemmen moeten worden gezocht... stemmen die bij de getekende figuurtjes passen. Een bijzonder delicaat karwei-tje omdat het publiek, dat de figuurtjes alleen van papier kent, toch intuïtief een bepaald idee heeft over het stemgeluid en de manier van spreken van dat figuurtje. Er zijn voorbeelden bekend van wat minder gelukkig gekozen

'stemmen' voor stripfiguren die een film-leven gingen leiden.

Voor de film "De fluit met zes Smurfen" is vooral een beroep gedaan op Franse medewerkers, omdat dat nu eenmaal de taal is waarin de oorspronkelijke versie is gemaakt. Maar in feite doet de taal die de "stem" spreekt er niets toe. Het gaat er vooral om dat het timbre en de manier waarop hij de woorden uitspreekt perfect past bij het getekende figuurtje. En het heeft nog heel wat voelen in de aarde gehad voordat een geschikte stem helemaal honderd procent goed op de geluidsband stond. Daarover meer in de omkaderde ge-eelten tekst op deze en de volgende pagina's.

**MICHEL
MODO**

Om twee redenen was Michel Modo uiterst geschikt om aan de productie voor de Smurfenfilm mee te werken. Op de allereerste plaats omdat zijn stem uitermate geschikt was voor de "rol" van Pirrwiet, en op de tweede plaats omdat Modo een verwoed stripverslinder is, en zich verschrikkelijk makkelijk in een getekend figuurtje kan inleven. Daardoor kon hij net dat zekere "iets" toevoegen waardoor een bepaalde prestatie net even beter dan uitstekend wordt.

Problemen had Modo echter toch nog. Hij zong bijvoorbeeld niet vals genoeg naar de zin van, vooral, Michel Legrand, de componist van de filmmuziek. Het pleit voor het vakmanschap van Modo dat hij zijn moeilijke rol toch nog vrij gauw onder de knie had. Met andere woorden: als je de film gaat bekijken, kun je daar een prachtig vals zingende "Pirrwiet" bewonderen en beluisteren. Zing voor de lol eens mee, als je zin hebt. Zoets van: MO-DO-re mi fa sol la si DO...

De "stemmen" van de minstreels die het grote feest op het paleis op luisteren. Ook deze mensen leven zich vaak helemaal in hun "rol" in... ▼

JACQUES MARIN

Van zichzelf heeft Jacques Marin al een vrij hoge stem voor een man. Toch niet genoeg om hem diverse smurfenstemmen direct en zonder technische foefjes op de geluidsband te laten inspreken. Zoals je weet, krijg je hoger klinkende tonen wanneer het toerental waarmee je een plaat of een band afspeelt opvoert. De geluidsband die Jacques Marin had ingesproken onderging een vergelijkbaar lot. Via een "versneller" werd de band wat sneller afgespeeld en opnieuw opgenomen. Het effect is verbluffend. Zonder dat de stem onnatuurlijk ging klinken, werden de hoge stemmetjes die onverbetterlijk bij de Smurfen horen, perfect neergezet.

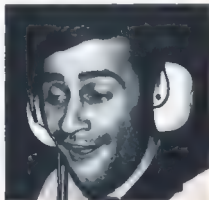
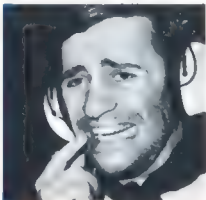
Best leuk trouwens, als je een vrij forse vent als Marin met een klein, hoog stemmetje hoort en ziet spreken. We hebben af en toe aardig zitten gieren bij de opnamen. En Marin gierde net zo vrolijk mee. Met een warme, diepe lach. Met recht dus: een man vol leuke tegenstellingen.

▲ Hierboven Jacques Marin in een van zijn smurfenrollen. Onder Michel Legrand aan het klavecimbel, bezig een passage uit het werklied van de Smurfen te vervolmaken. Zijn zoon kijkt de kunst aandachtig af.

▼ Michel Elias doet de Stunteismurf, de Luie Smurf...

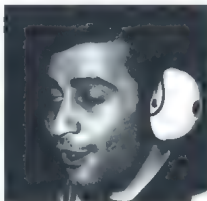

▲ Nee, meneer Mado... Pirrewiet speelt valse!

▲ Deze mensen zie je maar weinig: de geluidstechnici met de man achter het mengpaneel als spil van het geheel...

▼ ...en ook de Smulsmurf en de Zaniksmurf.

MICHEL ELIAS

Die stemmen voor de verschillende Smurfen vinden was echt een hele klus bij de productie van de "Fluit met zes Smurfen". Omdat de Smurfen er, op één na, zo goed als hetzelfde uitzien, kun je ook in de stemmen niet al te veel variatie aanbrengen. Toch verwacht je dat een Moppersmurf net even anders spreekt dan de Loismurf. En dat de Grote Smurf waardiger spreekt dan de Boersmurf.

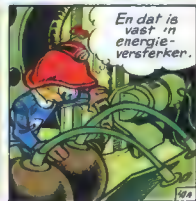
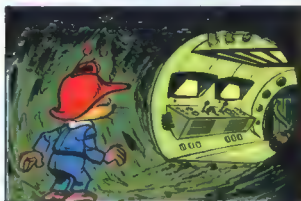
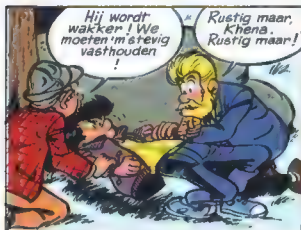
Uiterst links kon je al kennis maken met Marlin, die een hele Smurf Smurfenstemmen voor z'n rekening heeft genomen. Een paar heel bijzondere Smurfen, waaronder de Grote Smurf, waren voor Michel Elias... die op de eerste opnamedag snip, maar dan ook snipverkouden kwam opdagen. Rot voor Michel maar erg gelukkig voor de film. Want door die verkouden stem kregen de Grote Smurf en ook de Moppersmurf, om er maar twee te noemen, precies de juiste klank. Nou ja, tenslotte maak je een film niet alleen met vakmanschap en geld, maar ook met een portie geluk.

Zal de vesting voor de accusatie a
gebouwd, dienen als basis voor de
onderwerping van de aarde 7...

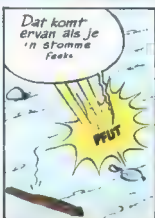
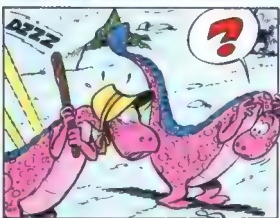
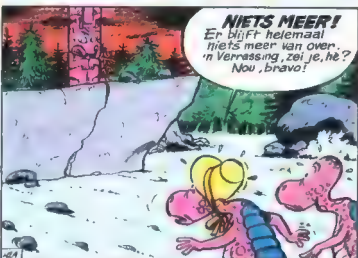
Khena en de Katamarom

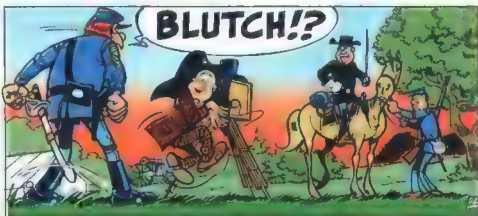
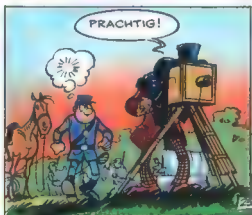
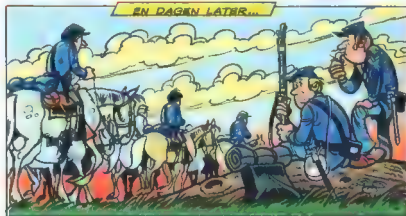
de totem uit de ruimte

GOS

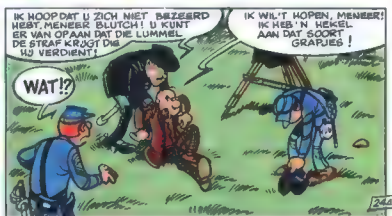
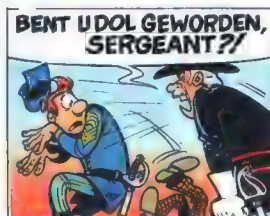
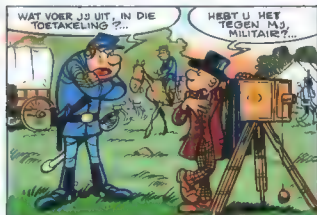
DE BLAUWBLOEZEN

Blauwen in zwart-wit

LAMBIL • CAUVIN

ROBBEDOES INTERVIEW

Georges Lambrecht is een van die vele onzichtbare mensen in het theater. De mannen achter het scherm, zonder wie alle acteurs zich vreselijk verloren voelen, en misschien dood-eilendig... bijvoorbeeld als ze hun tekst vergeten zijn en er niemand in het hokje zit om hen dat eerste woordje toe te fluisteren. De man die dat doet, heet een **souffleur**, en dat komt van het Franse woord **souffler**, dat blazen betekent en snuiven en uitblazen. Maar ook "voorzeggen". Meestal zit een souffleur in een hokje...

« Maar niet altijd », vertelt Georges, « omdat sommige theaters zo klein kunnen zijn dat een souffleur tussen het publiek op de eerste rij moet zitten. Of een scène kan ook zo groot zijn, dat zo'n "voorzegger" — om het maar eens anders te noemen — tussen de coulissen moet kruipen. Hoe dan ook: meestal zit hij of zij — er zijn er ook vrouwelijke, die dan souffleuses heten — in een hokje. »

« Doe je dat al lang? »

« Het souffleren doe ik nog niet zo lang. Het beroep als zodanig is ook veel veranderd. Vroeger deed een souffleur alleen maar dat en niks anders. Nu is het in de meeste gevallen een bijberoep geworden. De reden is deze: vroeger waren de repetitietijden korter en hadden de acteurs veel minder tijd om hun rol te leren. »

« Een souffleur moet, veronderstel ik, alle rollen kennen, of misschien wel vanbuiten kennen? »

« Kijk, dat is ook zo'n vreselijk probleem niet meer, als je de acteurs kent, als je hun

zwakke punten weet. Je moet natuurlijk altijd erbij zijn. Een acteur kan afgeleid worden, niet het juiste kenwoord toegespeeld krijgen, of gewoon even een gaatje in zijn geheugen hebben. Dat zenuwachtig woord voor woord volgen zoals indertijd is er praktisch niet meer bij. We zijn vanaf de lezing bij het theatergebeuren. "Lezing" is, wanneer de regisseur met de hele toneelgroep het script doornemt, bespreekt, verklaart, enzovoort. En dan verder ook bij alle repetities. Je leert zo de tekst vanzelf. Op een bepaald ogenblik hebben de acteurs hun boek niet meer nodig. Dan ontdek je de zwakke ogenblikken. Bij de generale moet alles in orde zijn. Dan de première... tegenwoordig loopt dat allemaal vrij gesmeerd. »

« Je moet dus fluisteren... »

« Als je op de eerste rij tussen het publiek in een klein zaaltje moet zitten, moet je het wel vrij hardop doen. Normaal gezien fluisteren we, ja, en dat is techniek. Erg vóór in de mond. Sommige acteurs hebben zelfs dat fluisteren niet nodig. Ze kunnen lippen, als het ware. »

« En je moet ze altijd een slag voor zijn. »

« Je moet op tijd zijn. En het juiste woord, het juiste begin weten. »

« Wat gebeurt er nu als acteurs grappjes maken of een tekst verzinnet? »

Om te beginnen: als acteurs een tekst verzinnen, of liever: als ze beginnen te improviseren. Als ze dat doen en goed kunnen doen, zit je meestal al bij grotere acteurs. Nou, die kennen dan hun vak zo door en door, dat ze hun zegje toch met de juiste woorden zullen eindigen, die voor de andere acteur het aankno-

pingspunt is voor zijn tekst. Je moet niet vergeten, dat de laatste woorden van acteur A dikwijls af een aanknopingspunt zijn voor acteur B. Nou ja, "dikwijls", eigenlijk is dat altijd zo. Als ze beginnen grappjes te maken, ben je natuurlijk verloren. De Vlaamse acteur Nand Buyl is een door-gewinterde acteur, voor wie ik enorme bewondering heb. Die moest eens spelen met Anton Peters en Yvonne Lex, in Blankenberge. Daar hadden ze een vreselijke hekel aan. Toen Nand even achter het toneel was, vroeg de ober hem: wat drinken jullie in de pauze? Die Nand klimt een ladderijtje op, steekt zijn hoofd boven de coulissen uit en vraagt hardop: "Zeg Yvonne en Anton, wat drinken jullie in de pauze?" Als er zo iets gebeurt, kan je je boekje beter dichtklappen. Kijk, ik heb het nu over die Nand Buyl. Dat is nu zo'n acteur, die een stukje improviseren kan, maar het einde toch zo aanbrengt, dat de andere acteur erop kan inhaken. »

« Hoe kan jij die Vlaamse acteurs zo goed? »

« Ik heb in Brussel gewerkt. Kijk, dat zit zo: ik heb namelijk geen toneelschool-opleiding gehad. Via lessen bij Ton Lutz en het Rotterdams toneel ben ik in de Brusselse K.V.S beland. Ton Lutz ken je zeker wel: dat is een heel grote meneer, begonnen als journalist en daarna acteur — daar is hij rond '40 mee gestart — en regisseur. In Brussel kwam ik in 1962. Daar was ik acteur, maar ik merkte al gauw dat ik op het toneel geen Van Steenberghe zou worden. Na een jaar of twee ben ik me op de regie gaan toeleggen. Ik heb

LEES DOOR BLADZ XXIV»

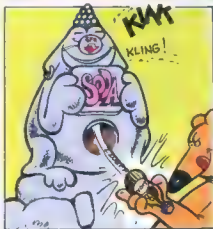
Souffleur/produktieassistent GEORGES LAMBRECHT:

Je moet de lef hebben om van job te veranderen

VOLGENDE WEEK :

- ★ ALWEER EEN NIEUWE
ROBBEDOES-OM-JE-PUPILLEN-
BIJ-OP-TE-LEZEN !
- ★ Lange afleveringen
van SNOESJE, PAPYRUS,
ROBBEDOES, DE BLAUW-
BLOEZEN, SAMMY en
NAVAHO KID :
- allemaal DRIE PAGINA'S
of méér lang !
- ★ OOM WIM vertelt
over het dramatische einde
van een trotse duikboot !
- ★ SLEMPER en SLOF
zitten in de puree
bij de " BRUG DER ZUCHTEN "
- ★ En natuurlijk levert
het Robbedoes reportageteam
weer een deksels interessant
INTERVIEW !

MIS DAT NUMMER NIET !!

JHERBROUEREYS.

daar is hij de surprise chocolade!

een nieuw te ontdekken lekkernij.
een wereld van prachtige
te verzamelen verrassingen soldaatjes,
vliegtuigen racewagens,
veteran-cars...

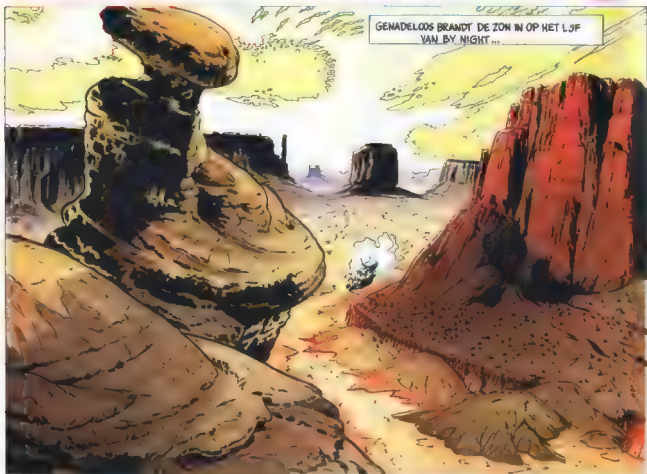
Kinder surprise, de chocolade voor kinderen.

Navaho Kid

GENADELOOS BRANDT DE ZON IN OP HET LIJF
VAN BY NIGHT ...

...DIK 20 JAAR GELEDEN SMEERDE DOKTER CHARLIE
FENNEGAN 'M UIT BOSTON, WAAR HJ ZEER GEZEN WAS...

...SINDSDIEN PIONIERT HJ MAAR ROND
DOOR ALLE AMERIKaanSE STATEN, ONDER
TALLOZE BIJNAMEN...

NU IS HJ ONDERWEG NAAR EEN OF
ANDER GAT EEN PAAR M.J. VERDEROP,
VLAK BIJ DE MEXICAANSE GRENS, OM
DAAR EEN LADING JAJEM TE
VERPATSSEN...

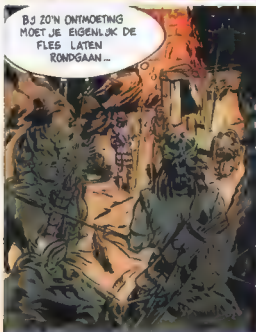
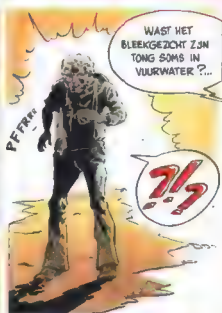

"BY NIGHT" IS ER EEN VAN.
NAAR BOSTON IS HJ ZEER
BEWUST NOOIT TERUGGEGAAN.

strijd om de witte vleugels

MASSON • BROUYERE

vervolg

Navaho Kid

OUDE CACTUS,
MUN BROEDER!!!

BLEEKGEZICHT ZOU BROEDER VAN HET
OORLOGSOPPERHOOFD VAN DE NAVAHO'S KUNNEN
WORDEN, WANNEER OORLOGSOPPERHOOFD VAN DE
NAVAHO'S 'EN Z'N BROEDERS HUN TONG
KUNNEN WASSEN IN VAURWATER

HOJA...
HRM!

VOORDAT "BY NIGHT" IETS KAN
ZEGGEN, ZITTEN OUDE CACTUS EN
Z'N BROEDERS AL OP DE GROND...
DUIDELIJK WACHTEND...

HJ
HERKEN'T ME
NIET... 'T IS
OOK AL ZO LANG
GELEDEN...

MAAR HIER HEB IK IETS
OM Z'N GEHEUGEN OP TE
PEPPEN... DAT MOET
WEL "KLIK" DOEN IN
Z'N HERSSENS...

ZE DENKEN MAAR AAN DAT
WAT ZE GRAAG DENKEN...
"MAAR GEEN TWEE DINGEN
TEGELIJK", ZEGGEN DE
BLANKEN...

'N PAAR OGENBLIKKEN LATER...

strijd om de witte vleugels

MASSON • BROUVÈRE

AAH! BLEEKGEZICHT
IS BROEDER BRUINE BOON!
BROEDER BRUINE BOON
DIE DOL IS OP HANDE
SCHUDDEN!

WAT JE ZEGT, MAAT ... BROEDER BRUINE BOON
IK ZIET EEN POT KOFFIE ... DAT'S EEN STUK BETER
DAN ALCOHOL...

VOOR INDIANEN IS
HANDE SCHUDDEN
EEN ONGEWOON GEBRUIK.
OUDE CACTUS VINDT
HET 'N GRAPJE ALS HIJ
Z'N HAND UITSTEET...

OUDE CACTUS SLUIT ZIJN OGEN EN
DENKT EVEN DIEP NA.

BROEDER BRUINE BOON IS AL ONTELBARE
ZONNEN BIJ DE NAVAHO'S WEG ...
DRAVENDE BIZON IS NU VREDES-
OPPERHOOFD...

DRAVENDE BIZON,
DE BROER VAN
HONINGBEE,
IS EEN WIJS
MAN...

NA LANG PRATEN EN VELE KOPPEN KOFFIE
STELT CHARLIE DE VRAAG DIE NIEM AL
UREN OP DE LIPPEN BRANDT...

SINDE HONINGBEE
GESTORVEN IS, HEB IK
ONZE ZOON NIET MEER
GEZIEN ... HOE IS HET
MET HEM?...

Navaho Kid

OUDE CACTUS KIJKT CHARLIE LANG IN DE OGEN EN DENKT VERVOLGENS LANG EN DIEP NA ...

CHARLIE WEEET DAT HJ NIKS MOET FORCE REN EN GEWOON MOET WACHTEN ...

AL DUURT 'T EEUWEN ...
IK HEB BEST TREK IN EEN STEVIGE SLOK JAJEM ...

... EEN OPKROKERTJE VAN EIGEN BODEM ...

ZANDOOG IS EEN GROOT KRJGER GEWORDEN . DE NAVAHO'S ZIJN TROTS OP NIEM ...

DA'S WAAR OOK !
HONINGSJ HEEFT 'M ZANDOOG GEHOED GELE OGEN ZIJN NIETS BZONDERS VOOR DIE LUI ...

AL ENKELE ZONNEN LANG IS ZANDOOG IN DE BUURT VAN BLEEKGEZICHTEN ...

DRAVENDE BIBON HOOPT DAT ZANDOOG SNEL WEER NAAR ZIJN BROEDERS TERUGKEERT . ZANDOOG ZOU EEN GROOT OORLOGSOPPERHOOFD VAN EEN NAVAHO-STAM KUNNEN ZIJN . MAAR ZANDOOG MOET ZELF BESLISSSEN ...

IK HOOP DAT IK VANDAAG 'T GEWEER VIND WAAR IK VAN DROOM ...

HEB JIJ AL 'N SMURF?

DE HELE TEKENFILM VAN Disney

De Fluit met zes Smurfen

De grote, kleurrijke tekenfilm "De fluit met zes Smurfen" is al een paar weken uit. Bij die gelegenheid presenteren de Smurfen zichzelf in allerlei gekke vormen en kleuren. Haal zo'n Smurf in huis: voor jezelf, je opa of je vriendjes.

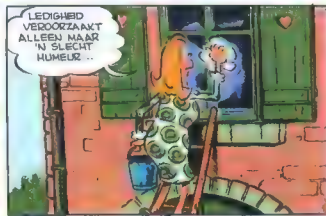
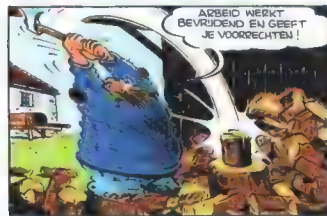
**KLEURBOEKEN
ZELFKLEVERS
MOBIEL
POSTERS
LUXE-ALBUM
MINI-ALBUMS
STRIPVERHALEN
POPPETJES**

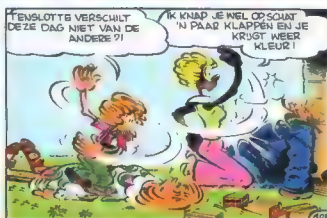
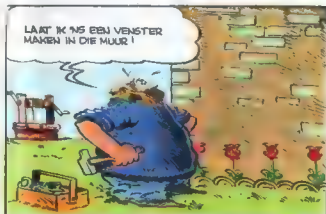
Overal verkrijgbaar
Smurfen bij DUPUIS

de Gade

ROBBEDOES INTERVIEWT

VERVOLG VAN BLADZ XII

er veel gewerkt met Jo Dua en enorm veel geleerd. Zo doende ken ik veel Vlaamse acteurs. Bert Struys ook bijvoorbeeld. Ik heb in enkele van zijn tv-feuilletons gespeeld o.a. in "Johan en de Alverman". Nu zit ik hier in Den Haag, en daar zitten ook weer Vlamingen. Een stuk of vier. Ik geloof dat ze allemaal uit de Studio Herman Teirlinck komen. Een fantastische toneelschool. Gewoon toneel, weet je wel. Hier zijn de acteurs-inspe meestal wat geëngageerd. Dat kan wel goed zijn, maar het duurt meestal niet lang. »

« Hoe lang ben je in Brussel geweest ? »

« Rum vier en een half jaar. In '67 ben ik om bepaalde redenen weer naar Nederland verhuisd, en kreeg daar een job als bedrijfsleider van het Paviljoentheater in Scheveningen. Een leuk theater, dat ze nu jammer genoeg aan het afbreken zijn. Op een goeie dag regisseerde ik een kinder-opera voor het Holland Festival, ja, en daar werd ik gecon-tacteerd voor de Koninklijke Schouwburg hier in Den Haag, waar ik nu nog zit, en waar ik me bijzonder happy voel. »

« Vond je het niet erg dat je dat acteren hebt moeten laten varen ? »

« Nou ja, erg... Je moet eerlijk zijn met jezelf. Natuurlijk, je moet wel een zekere lef hebben om van job te veranderen, maar als je het positieve ervan inzielt, moet je het doen en er naderhand niet over liggen zaniken. Er is zoveel te doen in de theaterwereld. Er zijn zoveel mogelijkheden. En alles is even boeiend. »

« Vind je het niet rot, dat je geen applaus meer krijgt ? »

« Welnee. De grote hoop van het theater krijgt geen applaus. Al die technici, costumiers, kappers, stoffeers, schilders, timmerlui, de administratieve krachten, noem maar op. Ze helpen allemaal mee om van zo'n stuk een succes te maken. Ze delen automatisch in het applaus voor de acteurs. Het succes van de spelers is ook hun succes. Nee hoor, maar ik vind wel dat de namen van al die mensen in de programma-brochure moet staan. Dat is niet meer dan billijk. »

« Souffleur zijn, liet je juist doorschermen, is niet je hoofdtaak. Vroeger deed iemand dat, en niets anders. Nu is het niet meer zo. Wat doe jij er dan bij ? »

« Mijn hoofdjob — wat ik "erbij" doe is souffleren — is produktie-assistent. Bij het toneel heb je regie-assistenten en productie-assistenten. Die van de regie heeft artistiek-organisatorisch werk. Die van de productie houdt zich met technisch-organisatorische problemen bezig: repetitieschema's opstellen, voor alle spullen zorgen... »

« Meubels en zo ? »

« Als er een ouwe mestkar nodig is bijvoorbeeld, ga ik op zoek. Als je zoets dan ook vindt, geeft dat een heerlijke voldoening. Je komt echt leuke dingen tegen. We hadden eens voor een stuk, dat "De blikopener" heette, conservatiekjes nodig. Nu kan je wel een blik dopervrtes kopen, die opensnijden, leegmaken en weer dichtklappen, maar dat is toch niet je dät. Ik heb toen een fabriek opgesnord en die hebben voor ons 150 lege blikjes gemaakt. »

« Hoeveel tijd heb je als produktie-assistent om een stuk voor te bereiden ? »

« Zowat negen weken. Met de première is mijn werk praktisch gedaan. Tenzij ik moel souffleren, wat ik niet doe in alle stukken. We hebben hier ook twee souffleuses, die het werkelijk uitstekend doen. Voor ze eraan begonnen, hadden die twee meisjes nooit aan professioneel theater gedaan. Ja, dat gaat erg goed. »

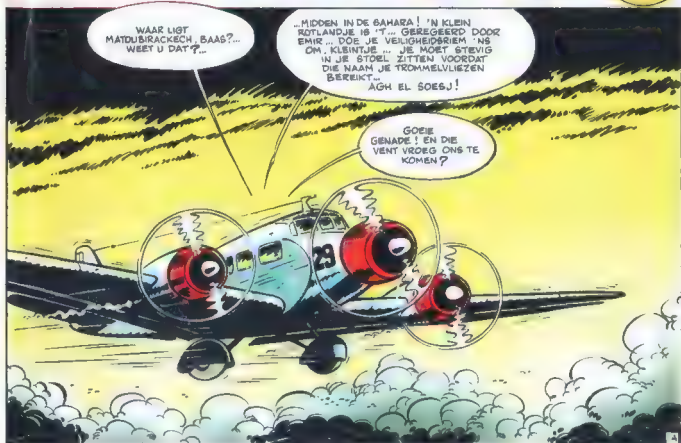
« Nog een laatste vraagje over dat souffleren. Is dat bij een opera ook zo ? Dat kan toch bijna niet: soms zingen er twee, drie of vier tegelijk ?... »

« Souffleren bij de opera is een waanzinnige zaak, maar bijzonder interessant. Zo'n man moet natuurlijk ook muziek kunnen lezen. Soms slaat-ie zelfs de maat. Ik geloof overigens niet dat je het met mijn werk kan vergelijken. Eigenlijk zijn het twee verschillende beroepen. Ze liggen alleen allebei in dezelfde wereld, die van een uitdrukkingskunst. Een boeiende wereld. Leven en werken in een theater is iets onbeschrijflijks. Als je er eenmaal in zit, kan je er niet meer uit, kan je niet meer zonder. »

Tekst : Dhwaz van Mokum.

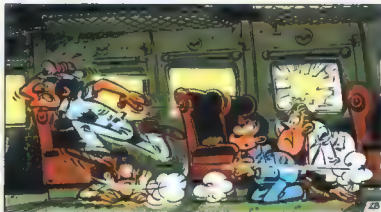
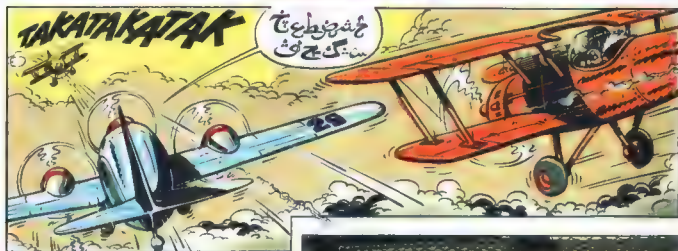
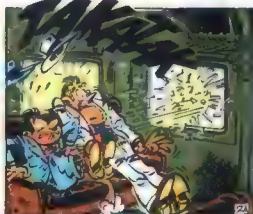
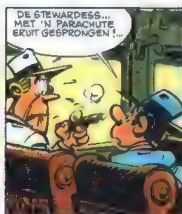
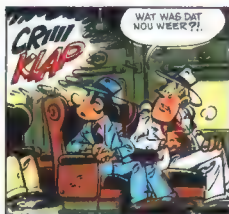
Foto's : Max Schneider.

SAMMY

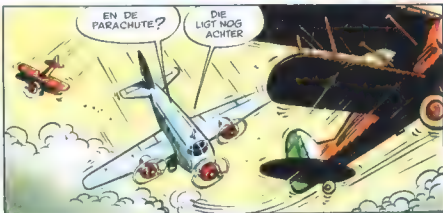
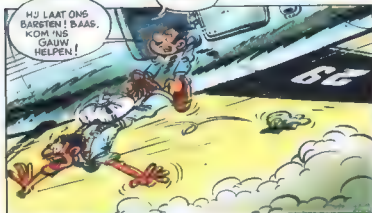
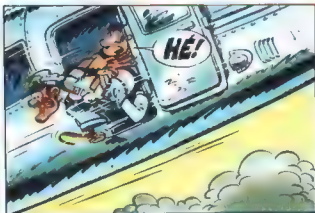
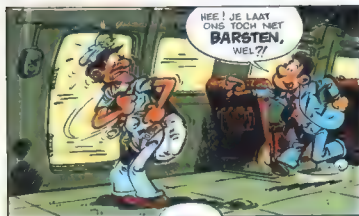

SAMMY

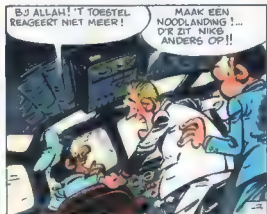

heibel in de woestijn

BERCK • CALVIN

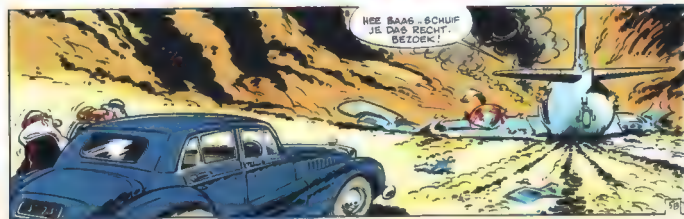
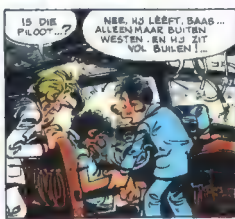
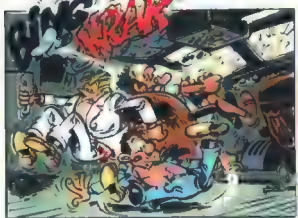
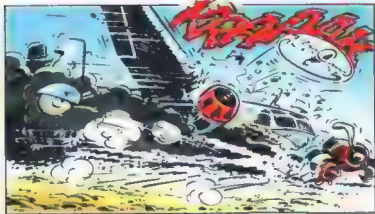

SAMMY

heibel in de woestijn

BERCK • CAUVIN

BESTE ROBBEDOES

Propagandaman Buck

Ik vraag me reeds lang af door wie Hubinon en Charlier worden betaald voor hun Buck Danny-verhalen. Door de Amerikaanse propagandadiensdienst of door de CIA? Al jaren zetten ze het Amerikaanse leger in het zonnetje. De officieren zijn volgens hen edelmooie gentlemen die strijden voor rechtvaardigheid en het welzijn van de mensen. Alle mensen, behalve dan wel voor de arme stakkers die zich moeten doodzwegen om een dag langer in leven te blijven, of die hun land willen bevrijden van de dictatuur. Wat de heren Hubinon en Charlier vergeten is, dat de Navy en de Air Force twintig jaar lang bommen hebben gemaakt op bijna heel zuidoost Azië, en dat de U.S. Army sedert 100 jaar in verschillende landen de grote tiran heeft gespeeld (te beginnen met de Indianen). De U.S. vestigde democratieën en dictaturen waar en wanneer zij dat wilde, totdat er een concurrent

kwam opdagen (U.S.S.R.) en het ze niet overal meer lukte. Dat een eenheid Amerikaanse soldaten in My Lai 22 mensen uitmoorde komt niet ter sprake. In het laatste verhaal van Danny en Co. verdedigen ze de mensenrechten en willen ze de pavenverleden vernietigen op eigen verantwoordelijkheid (typisch Amerikaans) terwijl jaarlijks uit Cambodia en Turkije tonnen opium worden overgevoerd naar de U.S.A. met vliegtuigen van de CIA. En op Cuba greep Kennedy in. CIA-bommenwerpers bombardeerden Cuba. Hij organiseerde ook een blokkade. De Navy ging zo ver dat ze Russische bevoorradingschepen enterde, beschoot of tegenhiel. De verhalen van Buck Danny zijn zo subjectief dat ze louter propaganda zijn voor het Amerikaanse leger. Robbedoes werkt hieraan mee. Dat vind ik jammer.

Erik Nolliet, Antwerpen

Strijphelden (om het nu alleen maar daar bij te houden) zijn

figuren die meer DOEN dan DENKEN. Ze besteden hun leven niet aan filosofie (wat voor onverteerbare strips zou dat opleveren?), maar ze stellen opzienbarende "goede" daden. Dat wil zeggen, daden die ze vanuit hun standpunt gerechtvaardigd achten. Ben je het met dat standpunt eens, dan zul je het allicht goed, "objectief" vinden. Ben je het er niet mee eens, dan zul je geneigd zijn het verkeerd en "subjectief" te noemen.

Mensen die verhalen maken, geven hun helden meestal ergens hun eigen standpunt mee. Hubinon en Charlier hebben hun held vlak na de jongste wereldoorlog gecreëerd. Zowel iedereen in de Westerse wereld beschouwde de U.S.A. toen als het land dat de oorlog voor de goede zaak had gewonnen en dat dus alleen maar goed kon zijn en goed kon doen. Buck Danny was dus een goede held die vocht in het goede leger...

Heel wat mensen die er 30 jaar geleden zo over dachten, zien de zaken nu wel anders. Niet omdat de U.S.A. zo veranderd zijn. Hun eigen standpunt is gewijzigd. Het "goede" Amerika (het had toen al zowel zijn indianen als zijn bizarre uitgeroeld en een paar imperialistische oorlogen gevoerd, maar daar kniep je toen je ogen voor dicht), dat "goede" Amerika dat op de handen werd gedragen omdat het de Jappen met atoombomben had verpletterd, bleek met even nobele woorden napalm te kunnen gooien op Noord-Vietnamese, en bewees "ommenselijke" dingen te doen (net als vroeger, maar toen wilden we dat niet zien).

Voor velen werd de Amerikaanse engel een Yankee-duivel,

en zijn tegenstander, de vroegere duivel, werd dan op zijn beurt de engel met alleen maar nobele bedoelingen...

Hubinon en Charlier hebben hun held niet veranderd: hij bleef een knaap, moedig piloot en officier, die zijn land zo goed mogelijk wil dienen. Officiëren die zich aldoor kritisch opstellen tegenover de politiek van hun land, en die zelf willen bepalen welke bevelen ze niet uitvoeren, kan geen enkel leger ter wereld gebruiken (en ook de vreedzaamste landen kunnen het kennelijk niet zonder leger stellen — tenzij ze zich door een ander land laten verdedigen, en er zich daar dan aan handen en voeten gebonden overleveren).

De goede held Buck Danny, die dus niet is veranderd, is nu voor jou en heel wat anderen ineens geen gentleman meer (al is hij brandschoon uit de Vietnamese oorlog gebleven) — want hij zit "in het verkeerde kamp". En terwijl je in het eigen kamp altijd maar helden en engelen vindt, zitten er bij de vijand natuurlijk alleen maar lafards en duivels en oorlogsmisdadigers. Als we zelf eens van kamp veranderen, dan worden alle engelen meteen duivels, en alle duivels engelen...

Omdat Hubinon en Charlier hun Buck Danny niet op slag in een Russisch of Chinees of Vietkong-piloot omtoevonden, moesten ze wel CIA-agenten of zo iets zijn, nietwaar?

Dit nog: met je "feiten" haapt het ook wel wat. In My Lai werden heel wat meer dan 22 mensen vermoord. Cuba werd toen niet gebombardeerd (maar gefotografeerd) en tot een beschieting van de Russische bevoorradingschepen is het (gelukkig) niet gekomen...

DE ONDERZONSEN

Watch + Bom

LOKET 3

hebt u
een bewijs
dat u het
bent?

LOKET 3

ik kom
een aan-
getekende
Brief af-
halen

LOKET 3

In orde,
u bent het

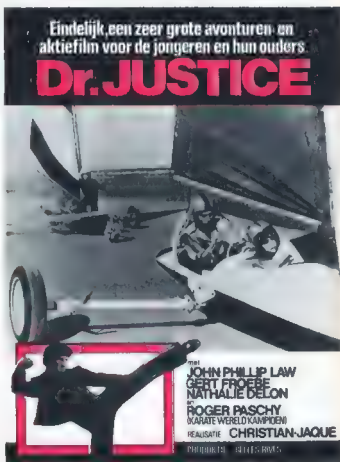
Ja ik
heb een
foto van
mijzelf bij
me

Wim Verxst
11 jaar
ERVEST JOURNAL 40 Eerste 2500

PLANT 'N KNOL

10 jaar
Zelle K.d. O.
Lophaven 13
Elsel 1980
Rafja

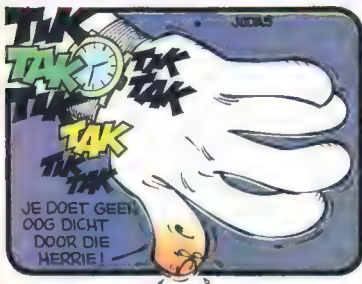

Wie speelt mee met vingertaal?

Vingertaal is een goed idee van Roba geweest. « Mieschien een té goed idee », zucht Roba. « Ik heb me ietlijk in m'n vinger gesneden - ik geloof dat zowat alle lezers de hand aan de ploeg hebben geslagen. In ieder geval heb ik nu meer dan de handen vol! »

Gelukkig is Roque hem een handje komen helpen. Hij heeft de zware taak ter hand genomen de beste vingertaalgrappen over te tekenen (en je kunt zelf wel merken dat hij er de hand niet mee heeft gelicht).

We hebben nu al een hele voorraad uitstekende ideeën van lezers ontvangen... Dat wil zeggen: als je vingertaalgrappe niet bijzonder goed is, maak je geen kans het gepubliceerd te krijgen...

ROBBEDOES KWABBERNOOT BIJ DE ROBOT

Het verhaal Robbedoes en de Robot dat we vanaf dit nummer in zijn geheel gaan herplaatsen heeft grappig genoeg een vervolg gehad. Dat vervolg is verschenen in het eerste album van Robbedoes en Kwabbernoot (Vier Avonturen van Robbedoes en Kwabbernoot) en draagt als titel Robbedoes en de plannen van de Robot. De herplaatsing van het oorspronkelijke verhaal geeft een uitstekende indruk van Franquin als priil tekenaar en is bovendien uiterst interessant voor diegenen die het eerste album van de avonturen van Robbedoes en Kwabbernoot al in hun bezit hebben.

Robbedoes en de Robot verscheen in nummer 4-6 tot en met 521 dit is van 16 oktober 1947 tot en met 8 april 1948, en luidde een nieuwe stappe in in het werk van de jonge tekenaar Franquin. Zijn verhalen als "De Tank" en "Het kant-en-klaar Huis" waren meer uitgewerkte korte omzwervingen van zijn fantasie. Het verhaal De Erfenis begint uiterst sfeervol maar draait in de loop ervan uit op een wel erg kolderige ontdekkingsreis door Afrika. Robbedoes neemt het hoewel niet al te fanatiek op tegen een gangster maar blijft desondanks toch veel meer een vriendelijke piccolo dan een keiharde vechtersbaas. De Robot plaatst Robbedoes op een weg die hij tot dan toe nog niet had betreden: de weg van het avontuur.

Een zeer sfeervolle opening van het verhaal. De manier waarop het door het spookvervolg geterroriseerde dorp Rommelmeng is weergegeven is uiterst treffend. En Robbedoes zelf zit al eigenlijk meteen midden in de strijd tegen een schijnbaar onoverwinnelijke duivelse geleerde die al zijn wetenschappelijke kennis voor het slechte doel aan kan wenden. Die geleerde is al wel degelijk Zwendel-op-z'n-gemeenst. De ellende die Rommelmeng en Robbedoes dreigt te treffen wordt in dit verhaal echter bijzonder knap afgewend door de verbazingwekkende inhoud van de bom die de hemel in vuur en vlam had moeten zetten!

De Robot zelf is ook een bewonderingswaardig apparaat. Of eigenlijk juist geen kil koud ding. Franquin is erin geslaagd van die Robot een byna-mens te maken. Met gevoel een ziel en een enorme ondernemingslust. Kijk maar eens naar dat slomverbaasde gezicht van de Robot wanneer professor Samovar hem een meesterwerk noemt. En besluit diezelfde Robot aan het eind van het verhaal niet zelfstandig zijn meester te wreken?

Robbedoes loont zich in het verhaal een kerel die je niet makkelijk op de knieën krijgt. Op alle mogelijke manieren weet hij gevaren te

keren en hij schroomt daarbij niet naar mitrailleurs of bazooka's te grijpen. Voor Franquin is dat toch wel opmerkelijk. Zijn helden grijpen haast nooit naar wapens maar zoeken hun oplossingen liever met truukjes en stimmungheidjes. Bij Robbedoes is dat na dit verhaal ook inderdaad gebeurd. Het geweld dat hij in het verhaal met de Robot gebruikt kunnen we daarom ook wel als een uitzondering beschouwen.

Humor en spot zijn in dit verhaal rijkelijk te vinden. En ondanks het feit dat die elementen later in vaak eenzijdige vorm vaker zijn toegepast hebben ze nog niets aan kracht ingeboet. De ministers zoals Franquin ze neerzet hebben eigenlijk weinig menselijks meer en worden onder Franquins pen wandelende kamerdebatten en puur politieke patingen die niet weten hoe snel ze verantwoordelijkheid van zich af moeten werpen. De onnavolgbare wijze waarop Franquin dieren tekent wordt al zichtbaar in de scènes over de evacuatie van Rommelmeng.

Onvergetelijk zijn ook de pagina's waarop de komst van brandweer en leger staat uitgebeeld. En wanneer er een "vrijwilliger" wordt aangewezen doet de beeldtechniek sterk denken aan die van de tekenfilm. Jijé heeft in de niet beschreven scènes een groot aandeel gehad. Niet alleen heeft hij voor een groot deel bepaald hoe de scènes konden verlopen maar hij heeft zelfs sommige beelden voor Franquin in schets opgezet.

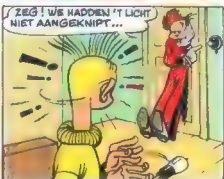
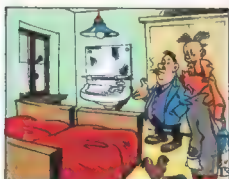
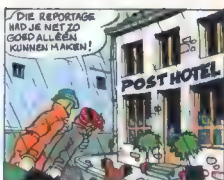
Het verhaal tja het verhaal verliest wel wat aan dat heen-en-weer gesinger tussen die polen. Maar Franquin weet de lezer op een of andere manier toch altijd weer te vangen. Aan dat soort dingen was het grote talent dat Franquin in zich borg toen al te herkennen!

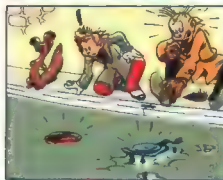
In dit verhaal worden de vaak petiterige vakjes steeds meer vervangen door grotere vakken. Sommige scènes zijn zelfs over een geheel band getekend. Ook al hierdoor kun je dit verhaal kenmerken als een mijlpaal in Franquins werk.

Na dit verhaal waarin Robbedoes er toch af en toe vrij pittig tegenaan gaat slaat Franquin een andere richting in. Robbedoes wordt meer en meer een held die liefst geen geweld gebruikt maar zijn tegenstanders op een ijsige manier klein krijgt. Als hij al een machiegeweer gebruikt zoals in De dictator en de paddestoel doet hij dat om het wapenarsenaal van Wabeling de lucht in te jagen. Robbedoes' belangrijkste wapen wordt zijn verstand!

speel en win volop sinaasappelen en posters met het grote spel van de **Spaanse Sinaasappelen**

van de 1ste tot de 4de prijs:
50 kg sinaasappelen

van de 5de tot de 20ste prijs:
25 kg sinaasappelen

van de 21ste tot de 81ste prijs:
5 kg sinaasappelen

van de 82ste tot de 2.000^{ste}
prijs:
een reuze poster

Mees Conslants/Oscar

REGLEMENT

- De wedstrijd is open van 3 februari tot 26 februari 1976 voor iedere fysieke persoon met woonplaats in België, uitgezonderd het personeel van het Syndicaat voor Spaans Fruit, zijn reclameteur en hun familie.
- Iedere deelnemer mag zoveel deelnemingsformulieren inzenden als hij wil, op voorwaarde dat zij volledig ingevuld en vervuldigd zijn.
- Om geldig te zijn moet elk deelnemingsformulier op de aangeduide plaats aan en in hoofdletters naam, voornaam, leeftijd, volledig adres en postnummers met van de deelnemer vermeld en onder gesloten en voldoende geflankeerd omslag voor 7 maart 1976 (waarbij de postdatum doorslaggevend is) verzonden worden naar: Informans - Spania Wedstrijd - Montpelraan 165 - 1180 Brussel. Onvoldoende geflankeerde of ongetekende zendingen worden geweigerd.
- De winnaars zijn de personen die op vragen 2 en 3 juist geantwoord en het ideale antwoord op de eerste vraag het meest benaderd hebben. Dit antwoord zal door het totaal van de antwoorden bekend worden. Er wordt slechts één prijs per winnaar toegekend. De winnaars zullen zo vlug mogelijk persoonlijk per brief verwittigd worden.
- De wedstrijd staat onder het toezicht van Meester Dehaese, gerechts-advocaat te Brussel.
- De ex aequo's wanneer zij voorkomen worden verdeeld door een of meerdere bijkomende vragen, waarvan de organisatoren zich het recht voorbehouden ze hen te stellen. Door deel te nemen aan de wedstrijd verklaart elke deelnemer zich zonder voorbehoud akkoord met het reglement en met de beslissingen die door de organisatoren worden genomen.
- Over deze wedstrijd wordt er geen briefwisseling gevoerd. De organisatoren wijzen alle verantwoordelijkheid van de hand voor niet ontvangen of niet afgeleverde formulieren in de voorziene tijdspanne.
- De prijzen zijn niet omwisselbaar in specie.

ANTWOORDFORMULIËN

terug te zenden voor 7 maart 1976 naar: Informans - Spania Wedstrijd - Montpelraan 165 - 1180 Brussel

Vraag 1: Spaanse Sinaasappelen met het Spania waarborgsels worden het meest verkocht. Naar jouw mening, rangschik van 1 tot 4 de vier hoofdredenen volgens hun belangrijkheid.

Ze zijn dichterbij dus verser ☐

Ze zijn smakelijker om te eten ☐

Ze bevatten meer vitaminen ☐

Ze bezitten meer sap ☐

Vraag 2: Er is een geweldige fout in de kleuren van het Spania etiket getoepend. Maak een cirkel rond de plaats waar de fout zich bevindt (een kleine wank, ga in een winkel kijken hoe het echte etiket eruit ziet).

Vraag 3 (schiftingsvraag): Wat is de geboortedatum van het kind dat voor deze advertentie geposeerd heeft?

_____	_____	_____
dag	maand	jaar

Naam _____

Voornaam _____

Adres _____

Plaats _____

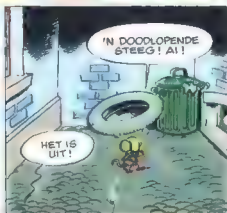
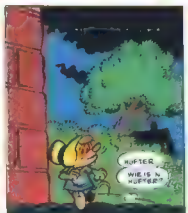
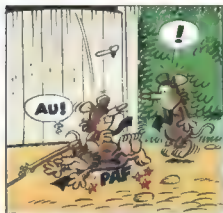
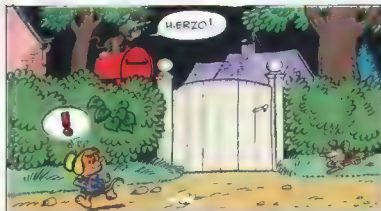
Leeftijd _____

Bus _____

Postnummer _____

De Zwarte Dessen willen Snoesje
gijzelen om dokter Klatschoep weer
in hun klauwen te krijgen

Snoesje

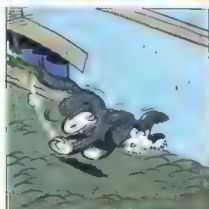
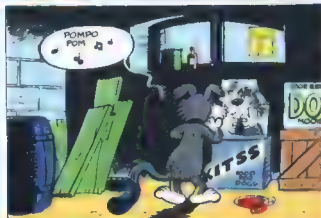

en de zwarte dassen

MACHEROT • DELIÈGE

Terwijl het vliegdekschip wegvaart, moet de malus slaap klaar voor het vervoer van de drugs...

BUCK DANNY

COSTELLO AAN OBOK! DE GROTE SCHUIT IS AL 200 ZEEMIJLEN UIT DE KUST! GEEN ENKELE ANDERE BOOT IS HEIMELIJK ACHTERGEBLEVEN. WEB DE KUST OVER 500 MIJLEN UITSPERKEND. ALLES CLEAR! OUT!...

IN HET GROENE DAL VAN DE DOOD KOPEN ZE AL HET WERK UIT DAT BUCK HEEFT VOORZIEN

OPSCHETEN! DE VATEN MOETEN VANAVOND ALLEMAAL SAMEN DE RIVIER IN!...

TEGEN DE NACHT...

ZIEZO!... MORGEN, TEGEN MIDDERNACHT, ZIJN ZE IN DE BAAI. HELEMAAL ONDER DE DEUKEN, MAAR HEEL!

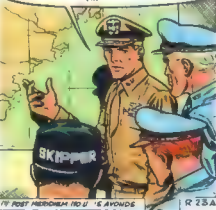
DE VISSERS UIT BANLUK ZIJN AL TER PLAATSE, IN DE RONDSING. MET HUN PRAUWEN SPANNEN ZE NETTEN DWARS OVER DE STROOM!...

EN DE 'GHOST QUEEN' IS AL OP WEG. HI KOMT ER MORGEN TEGEN MIDDERNACHT AAN EN VERTREKT DE NACHT DAAROP. NIKS AAN DE HAND

OP DE 'RANGER'...

OM 10 UUR P.M. (1) MAKEN WE RECHTS-OMKEERT EN VAREN FULL SPEED NAAR SARAWAK TERUG VIA EEN GROTE OMWEG NAAR HET ZUIDEN!... VOOR DAGERAAD MOETEN WE IN DE FJORD LIGGEN!...

TV POST NIEUWSPR. 10 U. 15. AVONDS

R 23A

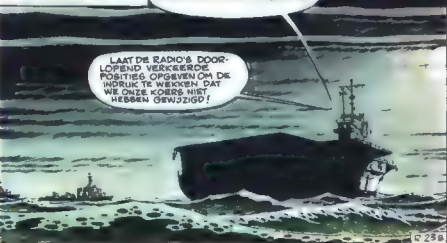
LATER... NU!... ROER OP 206!... STEL DE RADARSTORING IN WERKING!... EN GEEN ENKEL LICHT MEER AAN BOORD, BEHALVE GEVRECHT-VERLICHTING. HET IS 'N DONKERE NACHT - DAT IS 'N MEEVALLEER...

HET VLEGDEKESCHIP DOORFT ZIJN LICHTEN, DRIJFT Z'N SNELHEID OP, EN KREBT OM...

WE ZIJN BUITEN HET BEREIK VAN HUN VLEGTOUGEN EN VAN HUN RADAR... ZE KUNNEN ONZE KOERS NIET MEER NAGAAN...

LAAT DE RADIO'S DOORLOPEND VERKEERDE POSITIES OPGEVEN OM DE INDRUK TE WERKEN DAT WE ONZE KOERS NIET HEBBEN GEWIJGD!

R 23B

HAAIEN IN DE CHINESE ZEE

HUBINON • CHARLIER

IN DE DONKERE NACHT, OP DE GITEWARTSE ZEE, VAART HET DONKERE VLIEGENDSCHIP HET HOOG Snelheid NAAR DE KUST VAN SARAWAK

WAAROM DIE ENORME Snelheid OMWEG?

OM DE EVENTUELE KUSTWACHTVAARTUIGEN OP DE KORTESTE WEG VOOR DE SARAWAKSE KUST TE ONTLOPEN!

OP DAT OGBELIK IS DE PIJLTEN...

GOOD LORD... IK... IK KAN DE VOLGENDE KEER NIET MEER UITROUDEN WAT IK AL WEEB. MOETEN DOORSTAAN. M'N ENGE KANS IS...

OH...

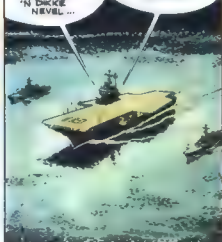
KIEKESOE! HIER ZIJN WE WEEB. KAPTEIN TUMBLER!... TEG TEG... NOG STEEDS KOOPPIES T... JAMMER... DAN MOETEN WE OVERGAAN TOT DE VOLGENDE FASE!

HOEFT NIET... U WINT... O.K. IK ZAL 'T DOEN.

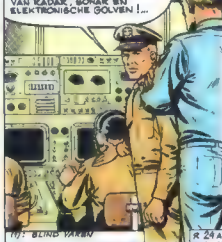

LAND OP 10 MIJLEN. SIE, MAAR GEEN ZICHT. ER WAGT 'N Dikke NEVEL...

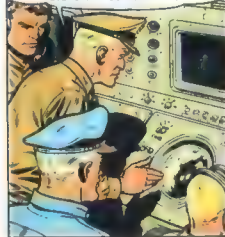
Snelheid MINDEREN EN OP 345 LANGS DE KUST NAAR 'T NOORDEN!

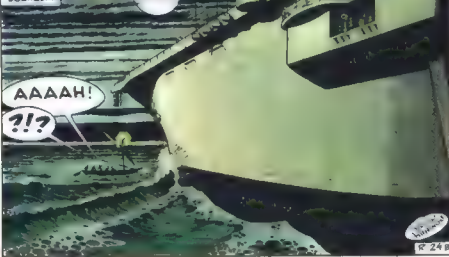
WE ZULLEN DE VAARGEUL NAAR DIE FJORD MOETEN ZOEKEN EN ZE OP 5 V'NVAAREN. BUCK: ALLEEN MET BEHULVE VAN RADAR, SONAR EN ELEKTRONISCHE GOLVEN!

DAMN IT! GEEN KINDERSPEL HIER! MAAR MET DIE NEVEL KAN ONS TENMINSTE NIEMAND ZIEN VANUIT DE KUST VAN HIERAF ZIJN WE ONVINDBAAR. DE BEWAKING OVERSTENT DE MOTOREN!

MAAR OP DAT OGBELIK...

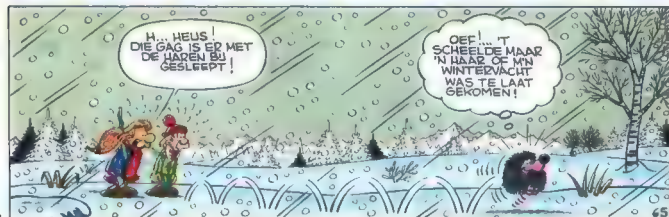
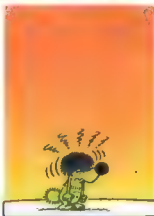

AAAAH! ?!?

waar vervolgde

XLI

IS BAALBECK REUZENWERK?

Wie heeft het gigantische tempelcomplex van Baalbeck gebouwd? Hoe werden de enorme stenen voor de tempelmuren en tempelgalerijen in 's hemelsnaam tot soms 7 meter hoogte opgelid? Waarom werd de grootste steen-uit-een-stuk ter wereld bijna geheel uitgehaakt in de groeve achtergebleven? Alleenlijk! Daar heb je een paar raadsels die de geleerden uit alle delen van de wereld meer kopzorg geven dan bijvoorbeeld de geheimzinnige beelden van het Paaseiland.

BAALBECK: EEN GEWICHTIG RAADSEL

Het stadje Baalbeck, op een hoogte van 1000 meter gelegen aan de voet van de Anti-Libanen, is over de hele wereld bekend om de beroemde tempel van Jupiter-Heliopolitanus die de Romeinen er hebben neergezet. Tegelijkertijd is het dorpje er berucht om. Want diezelfde tempel is in feite de stip van een reusachtig vraagteken.

Aan weerszijden van het hoofdgebouw leiden zogenaamde "propyleen" je naar dat middeelpunt van het complex toe. Propyleen zijn enorme galerijen bestaande uit negen stenen met het leve gewicht van 310 ton elk.

Nog gigantischer is de achterwand van het hoofdtempelgebouw. Die is opgetrokken uit drie stenen. Ook niet veel zeg je nu misschien maar je verandert op slag van mening wanneer je hoort dat die stenen elk 19 meter breed, 4,30 meter hoog en 3,80 meter dik zijn! Het gewicht ervan is helemaal iets ongetoeflijks, door elkaar genomen 800.000 kilo per steen! Vergelijk dat eens met de paar kilo boodschappen die je zo nu en dan eens gaat halen. En vergelijk dat ook eens met de gewichten van andere "zware jongens". Zoals om maar een kleingheid te vermelden, het grootste standbeeld dat je op het Paaseiland kunt vinden en "slechts" een gewicht heeft van 20 ton. Of vergelijk het eens met de 50 ton van de trilstenen van Stonehenge. En bedenken dan ook dat die stenen van Baalbeck zijn neergezet op een kunstmatig terras dat al zeventien meter hoog is.

DE STEEN DIE ACHTERBLEEF

Geen raadsel vormt de plaats van herkomst van de stenen die voor Baalbeck

werden gebruikt. De groeve ligt bij de stad Cheick Abdallah en is in volle glorie te bezichtigen. Daarbij kun je een stuk rots bekijken dat bijna geheel is uitgehaakt en waarvan de afmetingen zo mogelijk nog indrukwekkender zijn dan die, die we al hebben genoemd. De steen is 21,50 meter lang, 4,20 meter hoog en 4,80 meter dik. Geschat gewicht van het geval: 1.126 ton ofwel een stevig stuk boven de 1 miljoen kilo!

Dit brok rots staat bekend als de "Zuidsteen". Zoals gezegd is het bijna compleet uit de rots gehakt... op een klein stukje na dus. Maar vóór dat het werk werd afgeemaakt, zijn de steen en de groeve verlaten. Waarom?

Er is bewaard dat de opdrachtgevers (Romeinse bouwheren of wie dan ook) wat royaler met de maatschappij omgingen dan ze zich eigenlijk konden permitteren. Maar deze verklaring gaat niet op. Op de eerste plaats niet omdat de andere lampestenen eigenlijk niet eens zo heel veel kleiner of lichter zijn. En op de tweede plaats omdat je wel steekblind moet zijn om pas na jaren van hakken en bikken te zien dat je 't allemaal te groot heeft aangepakt en dat je de steen bij nader inzien toch niet kunt transporteren. Veel aannemelijker klinkt het argument dat de groeve gedwongen werd verlaten. Door een ontplof, een aardbeving of, ja, wie weet het?

EEN HELE TOER: HET VERVOER

Als het inderdaad de Romeinen zijn geweest die de enorme stenen hebben verwerkt, neem je logischerwijs aan dat zij die dingen hebben vervoerd met de hun beschikbare middelen: touwen, katrollen en ieren. Maar zo is komen vast te staan er bestond in die tijd geen katrol geen tier, geen steiger en vooral geen touw dat 800 ton kon trekken of houden. Er zijn andere theorieën maar ook die lopen stuk op alle mogelijke onwaarschijnlijkheden. Zo is uitgegerekend dat er 40.000 man nodig waren om een van die stenen van z'n plaats te trekken. Ienminste wanneer ze een geschikte trekkabel hadden gevonden. Transport op rollen van hout of metaal lijkt ook al niet waarschijnlijk. Zulke rollen moet je eerst nog maar onder die enorme stenen met dat enorme gewicht zien

te krijgen. En bovendien is er een erg stevige weg nodig waarover je de stenen gaat vervoeren. Je ziet dat er wel de betref nog een stevige leemte in onze kennis bestaat. Denk eens over dit vervoersprobleem na. Als je je lam liet aan iets zwaars of zo.

WAAR KOMT HET VANDAAN?

Steeds minder deskundigen geloven dat de tempel van Baalbeck en dan met name de propyleen... en de gigantische achtermuur van het hoofdgebouw... het werk zijn van de Romeinen. Zo wordt onder meer verondersteld dat de Romeinen hun bouwwerken hebben opgetrokken "over" een al bestaand bouwwerk met reusachtige afmetingen. Tot je dienst, maar wie heeft dat oorspronkelijke ding er dan neergepoot? In de tweede eeuw vóór Christus vinden we voor zover bekend voor het eerst een vermelding van een tempel op die bepaalde plaats. Oudere vermeldingen zijn niet gevonden. En over de constructie van dit geweldig complex schrijft een Arabische auteur.

Toen het water van de Zondvloed zich had teruggetrokken zond Nemrod, die toen over Libanon heerste, een STAM REUZEN die het complex van Baalbeck bouwden.

Natuurlijk is dit maar een citaat uit een manuscript. Waarin toch misschien een kern van waarheid schuilt? Ook in de Bijbel komen passages voor waarin reuzen worden vermeld. En waarom zou de tempel van Baalbeck nu, geen reuzenwerk zijn geweest? Een Russische geleerde gaat zelfs nog verder. Hij stelt dat die reuzen eigenlijk "gewoon" buitenaardse wezens zijn. Die zouden het complex hebben gebouwd in de "propyleen" hebben ontworpen als landingsplaats voor hun ruimteschepen.

Tja, wat moeten we er nou mee? Wat moeten we met al die theorieën over reuzen, buitenaardse wezens of wat dan ook? Is het ook niet mogelijk dat Baalbeck het product is van een hoog ontwikkelde beschaving die door onbekende oorzaken ten onder is gegaan zonder voor ons een spoor van hun bestaan achter te laten?

Totdat een definitieve oplossing is gevonden blijft alles mogelijk. En blijft Baalbeck een torenhoge probleem.

Tekst: Michel de Bont
Tekening: Wacht

DE EXPEDITIE TREKT OP DAT MOMENT
VER VAN THEBE, LANGS DE VOLKOMEN
UITGEDROOGDE EN GEBARSTEN
BEDDING VAN DE NIJL...

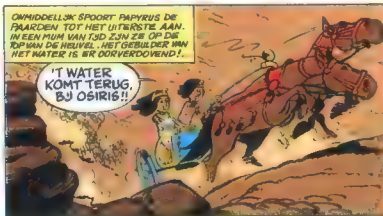
VERSCHRIKKELIJK!
HOE KAN DIT OOI
WEER GOED KOMEN?

STIL 'NS!

... DAT
GEROMMEL
?...

DAT KLINT
ALS EEN
GERAAG!

ONMIDDELIJK SPOORT PAPIRUS DE
PAARDEN TOT HET UITERSTE AAN.
IN EEN MUW VAN 100 ZMN ZIE OP DE
TOP VAN DE HEUVEL, HET GEWELDER VAN
HET WATER IS, ER DOORVERDOOVEND!

'T WATER
KOMT TERUG,
BJ OSIRIS!!

VOOR DE OGSEN VAN PAPIRUS EN LIEFER-TIET!
ONTROLT ZICH EEN ADEMENSNIEMEND SCHOONWEL:
TONNEN NIJLWATER STORTEN ZICH TEGELIJK OVER DE
ROTHAND EN VERDOVEN MET DONDEREND GERAAG,
DUZENDVONDIG VERSTERT DOOR DE ROTSEN ROND DE NAUWE
KLOOF, W EN ONDOORZICHTIGE WOLK VAN OPSPIETEND WATER...

DE NIJL STROOMT
WEER! MAAR DAN IS
EGYPT E GERED!

HOLA! HOLA... NIET ZO
VLUG... KUK DAAR MAAR
EENS!

STONVERBAASD ZIET DE EXPEDITIE,
TERWIL HET KUSWATER ZICH NOG
STERKS DOORVERDOND NAAR BENEDEN
STORT, DAT DE STROOM KENNELIJK
ERGENS WORDT ONDERBROKEN. IN
DE BEDDING STROCHAPWAARTS
LOOPT ALLEEN PAPIRUS
**EEN SMAL ONDIEP
BEEKJE !...**

OSIRIS STA
ONS BIJ... HOE IS HET
MOGELIJK ?!

ONGELOOFLIK !

DE NIJL STERFT !
DE GODEN ZIJN
TEGEN ONS !

WE
ZIJN
VERLOREN !

DEZE PLEK IS
VERVULDT ! PRINSES...
WE MOETEN TERUG
NAAR THEBE ...

GEEN DENKEN
AAN ! ONZE OPDRACHT
IS : ONDERZOEKEN
WAAROM HET WATER WEG-
BLIJFT. DIE OPDRACHT IS
NOG NIET VERVULD !

WE MOETEN DIE KLOOF IN...
HET EENS VAN
DICTUS V
BEKUKEN !

WAANZIN ! DAARMEER
HAAL JE JE DE TOORN
VAN OSIRIS OP DE
HALS !

HAAL TOUW !
IK GA IN DIE KLOOF
AFDALEN !...

JJ,
PAPYRUS
?

EVEN LATER GAAT PAPIRUS,
EEN TOUW STEVIG ROND HET
MIDDEL, IN DE DUZELING-
WEGGENK DIEPE KLOOF
NAAR BENEDEN.

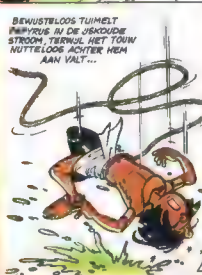
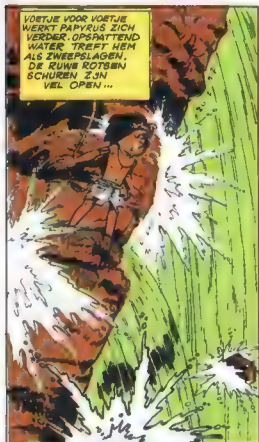
VOORZICHTIG,
PAPYRUS
!

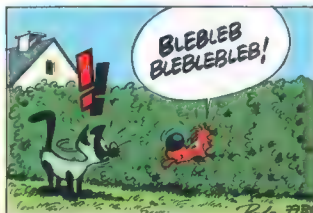
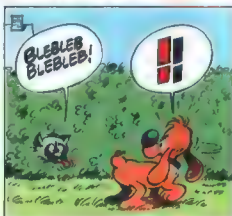
OCH KOM,
NA ZIJN TOCHT
DOOR DE ZON
IS EEN BAD
ALLEEN MAAR
LEKKER. ALS
ER NIETS IS, RUK
IK TWEE KEER
AAN HET TOUW
EN DAN HAAL
JE MAAKOP
!

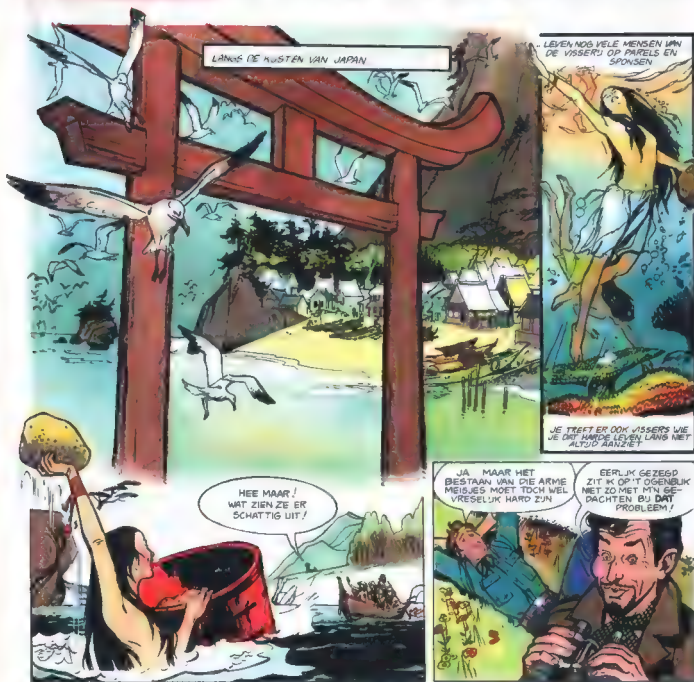
METER VOOR METER
DAALT PAPIRUS LAMGS
DE STEILE ROTSEN
AF

DIE ROTSBRIJEL
LOOPT ONDER DE
VAL DOOR. 'T LUKT
ME DAAR OOK WAT
MINDER WILD. KUKEN
OF IK ER KAN
KOMEN !...

IK ZIE 'M NIET MEER ...
MEER TOUW ... MAAR
NIET TE
VLUG !...

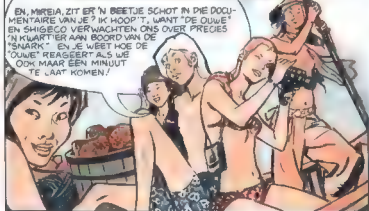

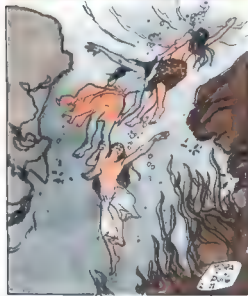
HET WATER IS PINKTIG
BLAUW... DE ZON SCHIJNT
HET WEER IS ZO HEERLIJK
...EEN VREEMDE DAG
OM TE STERVEN.

EN, MIKEDA, ZIT ER 'N BEETJIE SCHOT IN DIE DOCI-
MENTAIRE VAN JE? IK HOOP 'T. WANT 'DE OUIVE'
EN SHIGECO VERWACHTEN ONS OVER PRECIJS
'N KWARTIER AAN BOORD VAN DE
'SNARK'. EN JE WET HOE DE
'OUIVE' REAGEERT ALS WE
OOK MAAR EEN MINUUT
TE LAAT KOMEN!

'T ZIET ER HIER ALLES ERG MOOI UIT, MAAR DE
MEESTEN VAN DIE MEISJES HEBBEN AFWIJKINGEN
AAN DE LICHTWEGEN OF ZE LJDEN AAN
ONDERVOEDING.

WE ZIJN HIER TOCH OM ZE TE HELPEN!
EN ALS SHIGECO'S MANIER OM SPONSSEN
TE KWEKEN VOLDOET, ZULLEN WE AL ZE
'N AARDIG HANDJE GEHOUPEN
HEBBEN!

DAVID! DAAR
IS IETS AAN DE
HAND! HOOR JE DIE
KREKEN?...

HEMEL!
OH,
DAT ARME
KIND!!!

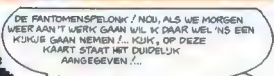
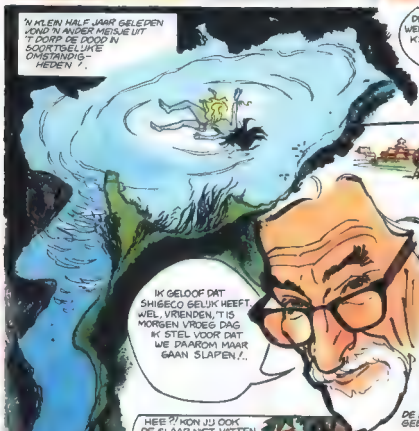

WE HEBBEN ONS JETERSTE BEST
GEDAAN OM HAAR WEER TOT LEVEN
TE WEKKEN!

JA, DAT WEEET IK... IK HEB
NET MET HIROCHI, HET DORPS-
HOOFD, GESPROKEN... NINA WAS
EEN VAN DE BESTEN IN 'T VUSSEN...
ZIE KON HEEL GOED ZWEMMEN...
PAS IN 'T WATER WAS ZE ECHT IN
HAAR ELEMENT! MAAR HOE KAN ZE
DAN VERKLAREN DAT ZE
VERDRONKEN IS?!

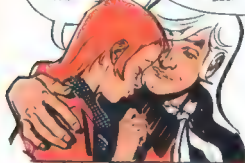

WAT VRESE...K VOOR
DIE MENSEN! IK WOU DAT
IK 'T NIET GEZEN
HAD

KOM, KOP OP. LATEN WE NAAR
DE KUST WANDELEN. DAN
KOM JE WEER TOT JE-
ZELF

SSST, DAVID!
ER... ER KOMT
IEMAND ACHTER
ONS AAN!... DAAR,
IN HET
DUISTER!

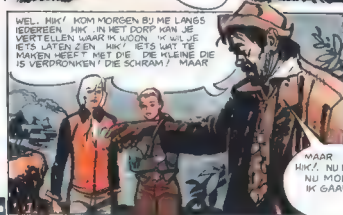
HEE, ZEB! WAT VOERT U HIER
UIT?!

OH! KA... KALM
AAN, JONGE MAN!... HIK!
NIET ZO ONSTUMIG!
IK... HIK!... IK WILDE
JULLIE SPREKEN.
HIK!

IK... IK BEN DOK-
TER MATHIESON... HIK!...
LUISTER, WANT IK HEB ERG
WEINIG TIJD... HIK! JULLIE HEB-
BEN IN DE HELIKOPTER VAST AL...
ALLERLEI SOORTEN APPARATUUR
HIK!... EEN MICROSCOP... EEN
MICROSCOP.

NOU, EN ?...

WEL... HIK! KOM MORGEN BIJ ME LANGS
IEDEREEN. HIK... IN HET DORP KAN JE
VERTELEN WAAR IK WOON. IK WIL JE
IETS LATEN ZIEN. HIK! IETS WAT JE
MAKEN HEFT MET DIE... DIE KLEINE DIE
IS VERDRONKEN! DIE SCHRAM! MAAR

MAAR NU
HIK!... NU MOET...
NU MOET
IK GAAN!

EEN
VREEMD
HEER-
SCHAP!

SHIGECO HAD
T OVER HEM...
HU IS HELEMAAL AAN
'LAGER WAL'. MAAR DE
DORPELINGEN MOGEN
HEM GRAAG... HU VER-
ZORGT DE PATIENTEN
IN 'T DORP, TENMINSTE,
ALS DE "SAKE" 'T HEM
NIET BELET!

HU HAD 'T OVER
'N SCHRAM... WAT ZOU
HU DAARMEE BEDOELEN?

INTUSSEN LOOPT DOKTER MATHIESON
MET ONVERSTOENDE TRED VERDER.
HJ SCHIJNT NIET TE VERMOEDEN
DAT HJ OP ZIN BEURT GEVOLGD
WORDT.

WAT
DENK 'J U ER-
VAN?

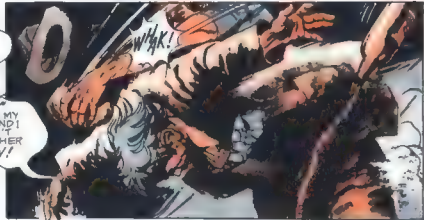
VAN DAT VERHAALTJE VAN HEM?
OCH, DAT WAS 'N SMOESJE, OMDAT WE
'M ONTDEKT HADDEN. HJ HAD ONS
GEWOON STAAN BEGLUREN!

• DON'T KNOW WHY.
HIK! THE SUN IS NOT IN
THE SKY

• STORMY
WEATHER!

SINCE MY
GIRL AND I
AREN'T
TOGETHER
OEW!

KEEPS RAINING
ALL THE TIME
THE THIRME!

DE VOLGENDE DAG

IK ZAL T U UIT-
LEGGEN, HIROCHI

WIJ ZIJN SPONSEN-
VISSERS EN NIJ WILT U DAT WIJ
KWEKERS GAAN WORDEN?
IK SNAP ER NIKS
VAN!

FROM
DUNE
C.B.

marvel

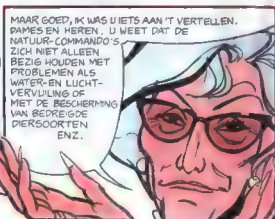

INTUSSEN, IN 'T HART VAN DE
BRASILIENSE MATO GROSSO:
BIOPOLIS, MET HOOFDQUARTIER
VAN DE NATUUR-
COMMANDO'S

DE SILS DIE VANDAAR DE ACTIVITEITEN VAN
NATUURCOMMANDO'S LEIDT, HOUDT EEN
PERSONEERBENTIE...

OH, KUK NUU! UW
FUTSLICHT MAAKT
KOUFOP BANG!...

MAAR GOED, IK WAS U IETS AAN 'T VERTELLEN.
DAMES EN HEREN. U WEEET DAT DE
NATUUR-COMMANDO'S
ZICH NIET ALLEEN
BEZIG HOUDEN MET
PROBLEMEN ALS
WATER-EN LICHT-
VERVUILING OF
MET DE BESCHERMING
VAN BEDREIGDE
DIERSOORTEN
ENZ.

MAAR OOK MET ZULKE PROBLEMEN ALS
ONDERONTWIKKELING... ZE PROBEREN MET RAAD
EN RAAD MENSEN TE HELPEN DIE DAT NODIG HEBBEN
BIJVOORBEELD - EEN VAN ONZE BESTE GROEPEN,
ONDER LEIDING VAN PROFESSOR CARVIN,
IS OP HET OGENBLIK MET
'N PRACHTIG
PROJECT
BEZIG

DINK JE, LAURA!
ZE GAAN BIJ DAT PROJECT
UIT VAN 'T IDEE DAT DE ZEE-
BODEM ZO ONGEVEER ALS
BOUWLAND WORDT BESCHOUWD
ALS DE PROEVEN VAN DEZE
GROEP NU SLAGEN, ZAL 'N
KLEINE GEMEENSCHAP BINNEN-
MORT Z'N INKOMSTEN ZIEN VER-
DUBBELN... EN DAN ZULLEN
ANDEREN DAT VOORBEELD
VOLGEN

KUK, HIROCHI, IK SNUD DEZE SPONS IN
STUKKEN... DIT IS DAN DE EERSTE SPONS
DIE WE GEBRUIKEN VOOR ONZE
"KWEK-BEDDEN" ONDER
WATER!?

HIROCHI, WEE' IK
DE GROEI VAN EEN SPONS
STERK AFHANKELIJK IS VAN
DE NATUURLIJKE OMSTAN-
DE EN OP DE PLAATS WAAR Z
ZICH BEVINDT. WE MOETEN
EEN PLAATS UITZOEKEN WAAR
DEZE OMSTANDIGHEDEN
OPTIMAAL ZIJN!

DAARNA RIJZEN WE
VELE STUKKEN SPONS
AAN NYLONDRADEN DIE
WE TUSSEN PRAALTJES
HANGEN!...

OMDAT DEZE STUKJES DE
GROND NIET RAKEN, GROEIEN
ZE ZONDER DAT JE ZE NADER-
HAND HOEFT TE RENIGEN VAN
ZAND, MODDER OF ZEEDEERTJES
MET DAT SCHOONMAKEN GING
TOT DUSVERRE VEEL TIJD VER-
LOREN! DIE STUKKEN DOEGST
JE DAN ALS ZE GROOT
GENOEG GEWORDEN ZIJN...

DENK U'NS IN, HIROCHI! OP 'T OGEN-
BLIK KUNNEN UW MENSEN IN VUF
UUR TIJD PER PERSOON MAAR
ZO'N ZES OF ZEVEN SPONSEN
OPVISSEN

MAAR STEL U
VOOR DAT U OP 'N DAG
EEN OF TWEE "KWECK-
BEDDEN" HEBT WAARIN
ZO'N ACHT-TOT-TENDUIZEND
SPONSEN GEKWEET
WORDEN! EN DAT KAN!
IN DE BUURT VAN
CUBA ZIJN AL
VAN DIE
"KWECKBEDDEN"
IN GEBRUIK!..

ONZE VRIENDEN WERKEN 'N DAG LUKK DOOR IN HET
GEBIED DAT IS UITVERKOREN VOOR DE "KWECKBEDDEN".
DAARNA KETEN ZE NAAR DE "SNARK"
TERUG.

DE RARE JO...
HA HA HA! WEET JE, HJ
HEEFT... WAHAHA!.. HJ
HEEFT 'N BOS BLOEMEN
AAN EEN MEISJE
GEGEVEN!...

EN WEET JE WAT? HIER IN 'T DORP IS DAT DE
GEBRUIKELIJKE MANIER OM EEN MEISJE TEN
HUWELIJK TE VRAGEN... OVERMORGEN HEBBEN
WE 'N BRUILOFT!..

HA, HA, HA! HO, HO, HO!

HA HA HA!

HOPE-LIJK IS 'T EEN
LEKKERE BRUIDS-
TAART!

WAAROM
MOET JE ZO
LACHEN,
CORK?

VERTEL T
ONS, MISCHEN
KUNNEN WI DAN MEE
LACHEN!

HJ WAS DRONKEN
HJ IS NATUURLIJK
GESTRUKELD EN TOEN
MET ZIN HOOFD OP EEN
STEEN GEVALLEN!

WEET JE
WAT IK
DENK?

MIREIA, JIJ DOET ME TEL-
MENS WEER VERSTELD STAAN!
IS DAT INTUITE OF
TELEPATHIE?

HET IS
OH,
GROTE
GOD!

JA,
JE DENKT AAN
DOKTER MATHIESON.
JE GELOOFT NIET
VEEL. MAAR EN VER-
MOORDEN MAAR VINDT TOCH DAT
WE EENS BI 'M LANG-
MOETEN SAMEN!

JIJ DENKT
PRECIES WAT IK
ZOU WILLEN DAT EDER-
EEN GELOOFT ALS IK
DOKTER MATHIESON
HAD VERMOORD!

HOE KOM JE
DAAROP?

IK MOET JE ZEGGEN DAT 'T LOUTER
INTUITIE IS! MAAR KUK DAAR EENS
ZIE JE DAT, MIREIA? **HU HEEFT
iets in het zand getekend**
...

EEN F... EN EEN S...
EN 'N SCHOFFENAAG!

NET 'N REBELS!
ZULLEN WE EENS
BIJ HEM THUIS
GAAN KUKEN?

IN 'T HUIS VAN DE DOKTER TREFFEN ZE EEN GROTE WANORDE AAN, WAT HUN VAN
ZO'N MAN NIET ERG VERWONDERT. MAAR ZE VINDEN NIETS
WAT HUN VERDER KAN HELPEN.

KOM, MIREIA!
WE GAAN HET
DORPSHOOFD IN
LICHTEN!

IK KOM.
F! S!... F!
S! HMMMM!

MAAR
NATUURLUK!
WAT ZIJN WIJ STOM!
F... S... FANTOMEN...
**SPELONK...
FANTOMEN-
SPELONK!**

DAVID
DENK JE DAT
WE NOG VOL-
DOENDE TIJD
HEBBEN?

NATUURLUK! HET IS NOG EEN DRIJE
PRIE KUARTIER LIGHT! IN DIE TIJD
KUNNEN WE RUIMSCHOOT'S DIE
VERVLOEKTE GROT ONDER-
ZOEKEN! IK BEN BENEUWD OF
WE ER IETS VINDEN!...

ALS K'T ME
GOED HERINNER GAF DE KAART
AAN DAT 'T HIER ONGEVEER IS...
IK ZAL 'T EENS VAN NABIJ
GAAN BEKUKEN!

WIL MENEER ER
WEL REKENING MEE
HOUDEN DAT K'T OOK
VAN DICHTBIJ WIL
BEKUKEN!?

NATUURLEZE VRUCHTELIJKE FOGINGEN...

DAAR IS IT!
BRRRR! DE INGAANG
ZIET ER NIET ERS
UITNODIGEND
UIT?..

NU
KAN IK BEGRU-
PEN HOE DAT BU-
SELOOF EN DIE
LEGENDIE ZIJN
ONTSTAAN DIE!

MET EEN
BEETJE FANTA-
SIE KAN JE DAAR
VAN ALLES
ZIEN KOMEN!

WIE?
VOOR, DIE
ZIE IK NOG NIET
BIJZONDER
HET LICHT WORDT
AL TIJDENS HET
EEN BEETJE TE
OPTIMISTISCH
WEEFST

PLOTS.

HEE?!
WAT IS
DAT
DAAR?!

HA, BEN JE
DAAR? NL. HEB
IK NATUURLIJK
GEEN TIJD MEER
OM T ZELF TE
GAAN BEKU-
KEN!

ALS MIREIA ZICH NAAR
VOREN BUKT OM DE
MAN IN DE BOOT TE
HELPEN VAN WIE ZE DENKT
DAT 'T DAVID IS

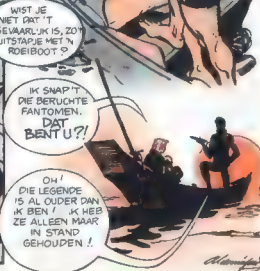
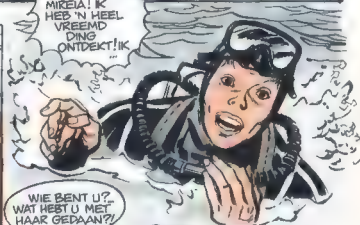
WIBOK!

HA, HA, HA, HA!

ONDERWIL...

ZIE JE DAT MES?... 'T IS SCHERP
ALS EEN SCHEERMES. BOVENDIEN
IS 'T MET CURARE BESMEERD!
ALS IK ER 'N KLEIN SCHRAMMETJE
MEE MAAK IS 'T ONGELUK
GEBEURD!
HAHAHA!

'N SCHRAMMETJE...
DAAR HEB IK EERDER
OVER GEHOORD! DAT IS
DUS DE MANIER WAAROP
U DE LEGENDE IN STAND
HOUDT?... DIE
VERMOORDE
MESJES...

EN MATHIESON,
WAS DAT OOK ZO 'N
"ONGELUK"?
WAAROM?

DAARVOOR WAS OOK EEN
SCHRAMMETJE VOLDOENDE!
MAAR WAAROM?

NIEUWS-
GERIG BAASJE!
HMMMMM!
'T IS BUNA
TUD!

HA! DAAR IS 'T!
PAK DE RIEMEN, KNUL!
EN SNEL 'N
BEETJE!

BRAVO!
EN TREK NU DAT
DING AAN BOORD!
'T WEEGT MAAR
VUFTIG KILO!
KOUDE KUNSTIE
VOOR EEN
SPORTIEVE
KNUL ALS JIJ! HEHE!
KOM, 'N BEETJE
MEER VAAKT
ERACHTER!

MAAR
DAT DING IS
ZWAAR,
WEEFT U?

IK ZAL
JE WAT VAAKT
GEVEN!

JE GAAT
DAT KNIPPERLICHT
HALEN... ER ZIT 'N LUN
AAN VAST... SCHIET OP,
OF DAT GRIETJE
MOET 'T
BEZUREN!

"TIJD WAARVOOR?" VRAAGT DAVID MAAR HIJ
KRIJGT HIJ GEEN ANTWOORD
INTUSSEN

PLOTS LAAT
DAVID DE LUIJ LOS!
DE ROEIBOOT
KANTELT!

TERWIJL DE VOLGENDE DAG DE JAPANESE KUSTWACHT BIJ
T DORP VOOR ANKER GAAT...

ZIJN WIJ WER
OP DE
"SNARK"

DE MAN HEEFT 'N VOLLEDIGE
BEKENTENIS AFGELEGD. AL BUNA EEN JAAR
HIELD HIJ ZICH BEZIG MET DE BEGINS VAN
DERGELIJKE CONTAINERS, DIE DAAROP 'N PRECIES
AFGESPROKEN TUD BOVEN WATER KWAMEN.
KIJKVORMEN HADDEN DIE DINGEN NAAR DE
GROET GEBRACHT. VANAF SCHEPEN DIE
BUITENGAATS AGEN, WAAR ONZE
KUSTWACHT ZE
NIET ZAG...

OP DIE MANIER
WERDEN GROTE VOOR-
RADEN OPWIJL ONZ LAND BINNEN
GEBRACHT! DOKTER MAT-HIESON
WIST HIERVAN EN DEED ER Z'N VOOR-
DEEL MEE! MAAR NA DE DOOD VAN EEN
MEEJE (DIT WAARSCHIJNLIK ZO 'N
CONTAINER WAD ONTDEKT), ZO 'N
HALF JAAR GELEDEN, ZEI HIJ DE
MOORDENAAR
DAT HIJ DE HELE ZAAK AAN T LICHT ZOL
BRENGEN A.S. ZOETS NOG EENS ZOU
GEBLIEVEN. EN T 'D WEEER GEBEURD
WAARSCHIJNLIK OM DEZELFDE REDEN
EN OM DE VISSER
BIJ DE GROOT
WES TE
HOUDEN.

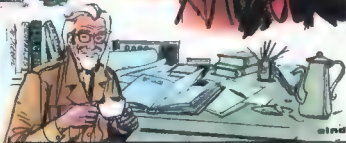

LATER, ALS DE JAPANESE AMBTE-
NAAR VERTROKKEN IS...

DOKTER SHIGECO,
TSPUIT MIE DAT IK U IN UW
KARATE-TRAINING STOOD.
MAAR WAT MOOR IK
DAAR VOOR 'N
GESCHREUW?

DAT'S PROFESSOR
CARVAN. HIJ VOEST
NOS 'N DAAR WOORDEN
TOE AAN WAT DE
AMBTENAAR TEGEN
MIREIA EN
DAVID HEEFT
GEZEID.
EN IK BEN BANG
DAT T GEEN
GELUKWIJZEN
ZIJN!

JA, DE "OUWE" HEEFT
WERKELIJK 'N DONDERTESPRAK
GEHOUDEN TEGEN ONZE TWEE
COMMANDOS... DAT ZE NEM
HADDEN MOETEN NIJCHTEN!
DAT ZE HEEL ONDOOR-
ZICHTIG WAREN
GEWEEST! ENZ

WAGEND CARVAN HAD 'N WERKTAFEL, NIET EN NEEMT DE "PLANNING"
VOOR VOOR DE WERKZAAMHEDEN DIE NOG NIET EN WORDEN UITGEVOERD
BIJ 'N ZIG. HIER EN ALS HIJ EEN WATERS RAN DE ZAAK VERBODEN
G. MAAKT HIJ TREDER ENTROTS. DAT MOCHTEN DIE TWEE ONSGEWOORDAME
VONSE MENSEN NIET Z'EN!

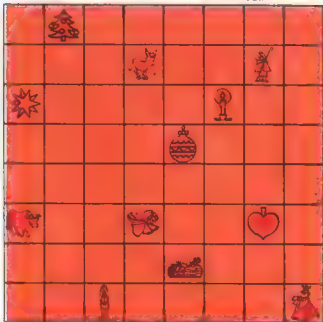
ende

**KLAAR?
START!**

4

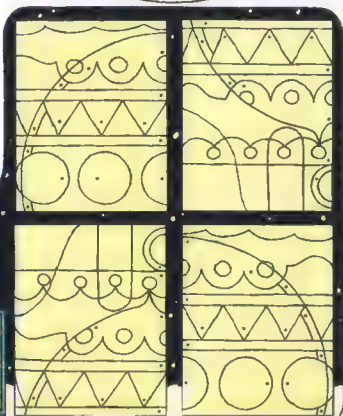
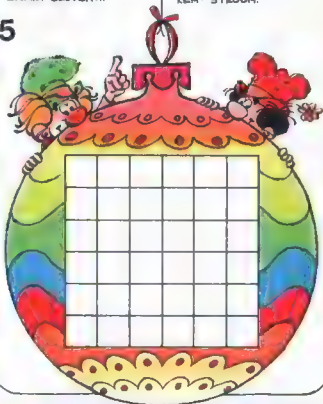
JE KRIJGT PRECIES EEN MINUUT OM DIT ROOSTER TE BEKUKEN.
KUK DAARNA BIJ DE OPLOSSINGEN EN PROBEER ALLE FIGUURKES
OP HUN JUISTE PLAATS TE ZETTEN!

JE MOET ALLE WOORDEN DIE
HIERNAAST STAAN IN DIT
ROOSTER PLAATSEN.
ER MOGEN DRIE VAKJES
ZWAART BLIJVEN...

AL - DROOMT - EMOTIE -
EN - EENORME - GESMAK -
GINDER - INT - KANTEN -
LA - MIE - MOT - NOEM -
REM - STROOM.

5

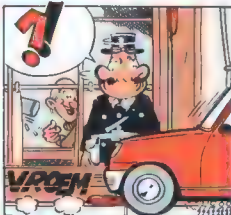
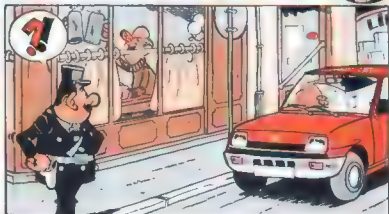

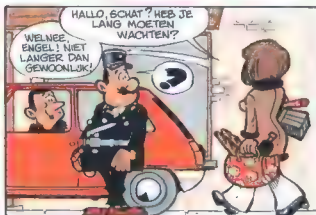
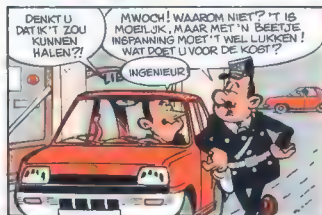
MAAK EERST DE VAKJES
MET EEN PUNT ERIN ZWAART
ZO KRIJG JE VIER STUKJES
VAN EEN PUZZEL. ZET
DEZE PUZZEL IN ELKAAR,
JE KRIJGT DAN EEN
LEUKE TEKENING!

6

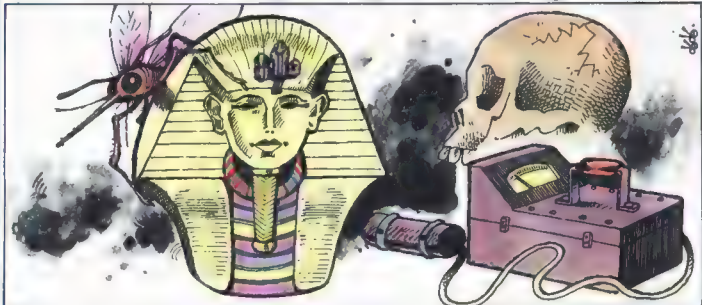

DE VLOEK VAN DE FARAO'S

Wanneer je een egyptoloog op de kast wil jagen, dan moet je eens tegen hem gaan praten over de vloek van de farao's. Succes verzekerd! Hij zal waarschijnlijk zolets antwoorden als: « Fabeltjes van journalisten! », (want egyptologen zijn beleefde mensen). Maar, zoals we hieronder zullen proberen vast te stellen is dat toch niet helemaal juist.

Maar hoe is dat alles eigenlijk begonnen ?

CARNAVON, DE EERSTE...

Egypte, 1922

Na een intensieve speurtocht van zo'n vijftien jaar ontdekken Howard Carter en Lord Carnavon de ongeschonden grafombe van farao Toetanchamon. Onmiddellijk, nog voor de zerkolfaas geopend is, wordt de hele Koningsvallei overstromd door journalisten. Belust op een primeur beleggen deze mensen de plaats van de ontdekking. Het is een glorieuze dag voor Carter en Carnavon... voortaan zullen hun namen verbonden zijn met die van deze beroemde farao. Maar jammer genoeg zal Carnavon niet lang van deze roem kunnen genieten: op 6 april 1923 overlijdt hij schielijk. Een muskietenbeet, heet het officieel...

Maar dan is er ook al sprake van de "vloek van de farao's". Hoe komen ze op de veronderstelling van die "vloek"? Gewoon, door het aantal sterfgevallen dat plaats heeft voor, tijdens en na de opening van de grafombe. Laten we die sterfgevallen eens nader bekijken.

Eerst was daar de dood van Carnavon (hij stierf nog voor de opgraving voltooid was). Nu is Egypte inderdaad een paradijs voor muskieten, maar hun beet is zelden dodelijk en hier was dat dan het geval. En alles wordt nog geheimzinniger als getuigen verklaren dat ze een Egyptisch werkman vóór de dood van Carnavon hadden horen verklaren: « Deze mannen zullen goud vinden, maar eveneens de dood... ». Op dat moment zelf hechtte niemand waarde aan die woorden, hoewel iedereen wel bemerkte dat, tijdens de werkzaamheden de werklieden ongewoon zenuwachtig waren. Er werd gezegd dat deze onheilspellende uitspraak als inscriptie zou hebben gestaan op de muren van de grafombe, maar dat is onjuist. Het is waarschijnlijk een verhaal dat een journalist die meende het geheel voor zijn lezers nog aantrekkelijker te moeten maken, uit zijn duim heeft gezogen, want dergelijke inscripties waren er niet. Wel is het waar dat in de grafkammer magische standbeelden stonden die ertoe dienden "de vijanden van Osiris (de gestorvene) te verjagen, in welke gestalten ze zich ook aandienend". Maar je moet wel veel fantasie hebben om deze frase als een dreigement aan het adres van de archeologen uit te leggen.

Tenslotte is er dan die rij van geheimzinnige sterfgevallen. Zeventien personen die deelgenomen hadden aan de opgravingen vonden binnen enkele jaren daarna onder duistere omstandigheden de dood. Als er een vloek bestaat dan zouden we die hier moeten vinden.

Gif, een virus... of radioactiviteit ?

Een half jaar na de dood van Carnavon komt diens zwager, kolonel Aubrey Herbert, eveneens te overlijden. Daarna is het de beurt aan Arthur Mace, Evelyn White en professor la Fleur, allen naaste medewerkers van Carter. Het geval van Archibald Douglas Reed is nog meer bevreemdend. Nauwelijks had hij van de mummie van Toetanchamon een röntgenopname gemaakt of hij kreeg een vreemde ziekte. Enkele dagen later werd hij ook dodelijk getroffen door de "vloek". Zijn al die sterfgevallen toeval? ... Er zijn tenslotte in korte tijd niet minder dan zeventien sterfgevallen onder de ontdekkers en hun familie voorgekomen. Dat gaf dan aanleiding tot heel wat veronderstellingen. De eerste: gif. Het is bekend dat de oude Egyptenaren zeer bedreven waren hun naaste door middel van gif naar het hiernamaals te expédieren. Waren misschien de wanden van de grafkamer met gif bestreken?

Een andere hypothese: de egyptologen zouden gewoon het slachtoffer zijn geworden van een virus. Enkele jaren geleden bevestigde de Zuidafrikaanse dokter Geoffrey Dean dat hij bij een van zijn patiënten dezelfde ziektesymptomen had vastgesteld als die welke de egyptologen vertoonden. Volgens hem ging het om een geval van histoplasmose, ook wel "grottenziekte" genoemd, een ziekte, die wordt overgedragen door minuscule kleine zwammen die rijkelijk voorkomen in stoffige plaatsen.

De laatste hypothese is die van professor Gonheim. We laten hem natuurlijk de volledige verantwoording voor zijn theorie.

« Er is vastgesteld dat de plek waarin de lijken na hun mummificatie bewaard werden, afkomstig was uit de Rode Zee en bepaalde streken van Klein-Azië, en dat zij een zeer radio-actief bestanddeel bevatten. Ook de zwachtels om de lichamen waren radio-actief... » Helemaal gelijk Gonheim geen enkel bewijs voor deze stelling. Het vreemde is dat hij ook onder geheimzinnige omstandigheden stierf. Misschien is dat dan toch nog een bewijs...!

Van deze drie hypothesen is die van dokter Dean zeker de meest overtuigende, omdat ze het meest wetenschappelijk is. Maar dan blijft toch nog een vraag onbeantwoord: Hoe valt dan te verklaren dat Howard Carter pas na zo'n lange tijd, stierf, namelijk zestien jaar nadat het graf geopend werd?

Aan de andere kant kunnen we de dood van de zeventien personen waarover hierboven werd gesproken wel UITSLUITEND aan het toeval toeschrijven?

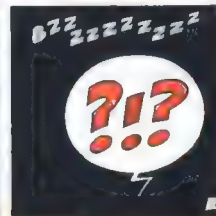
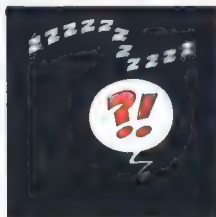
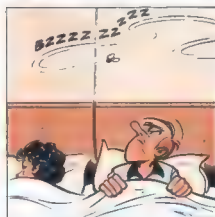
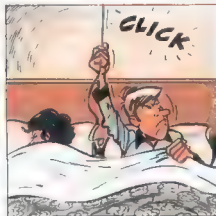
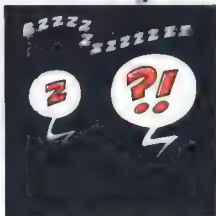
Over de "vloek van de farao's" is het laatste woord nog niet gezegd.

Tekst: Michel de Bom.
Illustraties: Dédé.

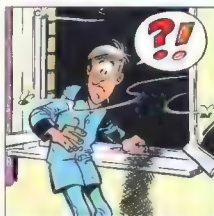
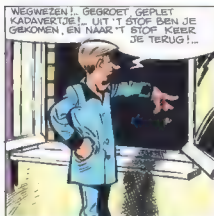
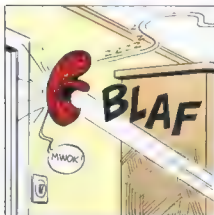
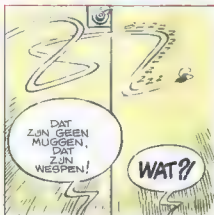
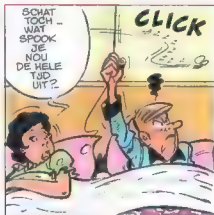
Arme, arme,

Lampil!!

LAMBIL • Cauvin

ZE NEMEN EEN FILM OP!
HELLO! WELCOME!

ALEX, JE BENT
GEK! KOM
TERUG!

HEE! U HERKEN IK! IK HEB
PAS NOG 'N FILM GEZIEN
MET U ERIN, HOE HEETTE
DIE OOK AL WEER...?
MAG IK 'N
HANDTEKENING?

**IDIOTA! FANTOCHE!
ESTUPIDO!**

DIE KERELS ZIJN
STAPEL!
KNETTERGEK!

WIL JIJ DE DRAAK STEKEN
MET DONKEY SHOOT, DE
GROTE ADMIRAAL VAN
ZIJNE MAJESTEIT?

SEÑOR AMIRAL,
MOET U DEZE MEDAILLE
ZIEN!

DE DRIE GOUDEN
BOLLEN! HET EMBLEEM
VAN BOLLORADO!

NEE, DAT IS 'T INSIGNE VAN
DE KEGELCLUB UIT
GROOT-RENESSÉ!

JE DENKT TOCH NIET DAT
WE NAEF ZIJN, WEL
WAAR IS 'T
GOUD?

AMIRAL,
KJK!

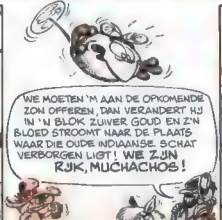

DE BOLLORADO. DE
ROEMRUCHE VOGEL
UIT DE INDIANSE
LEGENDE.

DE BEINAKER
VAN DE SCHAT!

WE MOETEN 'M AAN DE OPKOMENDE
ZON OFFEREN, DAN VERANDERT HIJ
IN 'N BLOK ZUIVER GOUD EN 'N
BLOED STROOMT NAAR DE PLAATS
WAAR DIE OUDE INDIANSE SCHAT
VERBORGEN LIGT! WE ZIJN
RIJK, MUCHACHOS!

U WILT ZEKER WEL 'N
LEKKER SCHUIMEND
BIERTJE?

PERROS MALDITOS!
(VERVLOEKTE HONDEN!)
GRUP ZE!

SHERRIN! WE
ZIJN HIER
UITGEKRAAT!

ARES!
SCHEER JE
WEG!

KLIK!

TOVERJ !!!

MAGIE!

HEY!
BABALU!

HEYBAA
BABU!

KRAK

IK HEB HUN MAGIE
VERBROKEN! NU MOETEN WE
DE TOVENAARS NOG GRUPEN!

VAMOS
AMIGOS!

OLÉ!

ROT-MOTOR!

SNELL!

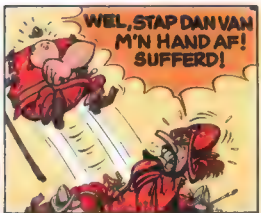
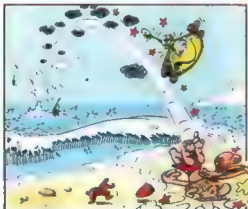
POKETA

VOL GAS! LIEVER
'T RUIME SOP DAN DAT
SCHUIM!

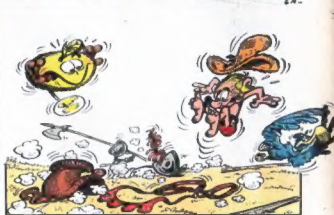
ALÉÉÉX!

CRASH

ABONNEMENTEN OP ROBBEDOES

Robbedoes is een weekblad van de Uitgeverij Jean Dupuis, N.V., en wordt gedrukt in België.

Redactie en administratie :

Voor België : Livornostraat 97, 1050 Brussel.
Voor Nederland : Industriestraat 13, Sittard.

België : 1 jaar : 936 F ; 6 maanden : 465 F ; 3 maanden : 234 F - P.R. 000-0362159-58 van de Uitgeverij Jean Dupuis, N.V., Livornostraat 97, 1050 Brussel.

Groot-Hertogdom Luxemburg : 1 jaar : 978 F ; 6 maanden : 489 F ; 3 maanden : 244 F.

Nederland : 1 jaar : Fl 46,86 ; 6 maanden : Fl 23,40 ; 3 maanden : Fl 11,70 - Gironummer 211714 van de Uitgeverij Jean Dupuis, N.V., Industriestraat 13, Sittard.

Nieuw Guinea, Nederlandse Antillen, Indonesië en Suriname : 1 jaar : Fl 50,80 ; 6 maanden : Fl 25,40 ; 3 maanden : Fl 12,70 - Gironummer 211714 van de Uitgeverij Jean Dupuis, N.V., Industriestraat 13, Sittard.

Overige landen : 1 jaar : 1.265 F ; 6 maanden : 633 F ; 3 maanden : 317 F - P.R. 000-0362159-58 van de Uitgeverij Jean Dupuis, N.V., Livornostraat 97, 1050 Brussel.

Een abonnement begint te lopen met het eerste nummer van de maand die volgt op de betaling, tenzij de abonnee dit uitdrukkelijk anders weetst.

Dit exemplaar van Robbedoes mag onder geen enkele vorm als commercieel uitleenobject worden gebruikt, tenzij met uitdrukkelijke goedkeuring van de uitgever.

OPLOSSINGEN DER SPELEN

1 DE KERK

Hier zie je hoe de tekening van kerk nr. 5 er moet uitzien :

2 DOOLHOF

HEEN : KOMPLOT - SLEDE
SABEL - AKKER - RADAR
DROOM - NEGERTAAL - EGA
- NETTEN.

TERUG : NETTE - NA - GE-
LAAT - REGEN - MOOR -

DRA - DAR - REK - KALEBAS
- EDEL - STOLP - MOK.

3 DE ZEVEN VERSCHILLEN

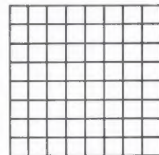
RECHTER TEKENING :

1. Dok kijkt een andere kant op.
2. Dubbel Dik heeft een haar minder.
3. Dok is een hak van zijn schoen kwijt.
4. De lichtweerskaatsing boven aan de kerstboom is verdwenen.
5. Dok heeft rechts van zijn hoofd een haar meer.
6. Het vestzakje van Dok is verdwenen.
7. De das van Dubbel Dik heeft stippen.

4 DE TEST

Is het je gelukt de voorwerpen op hun juiste plaats in het rooster te plaatsen ?

test ook eens doen. Dan kun je de resultaten vergelijken !

5 KRUISWOORDRAADSEL

6 DE ZWARTGEMAAKTE VAKJES

Het was een mooie kerstboom.

Vergelijk het met 't origineel. Hoe minder fouten je hebt des te beter is je visueel geheugen. Laat anderen deze

WANT DE SMURF, SMURF
SMURFT VAN SMURF,
VAN JE ÉÉN TWEE
VAN JE DRIE SMURF...